

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ

SosyoCom

AYLIK ETKİNLİK VE HABER BÜLTENİ

AĞUSTOS 2022 | SAYI 20

İÇİNDEKİLER

TEKNO-GÜNDEM..... 3

- Evrenin Başlangıcına Bakmak: James Webb Teleskobu'nun Astronomide Çığır Açan Fotoğrafları..... 3

EKO-GÜNDEM.....4

- 2022 Turizm Gelirleri Beklentisi.....4
- Türkiye'de Turizmin Ekonomik Getirileri Rakamlarla Bir Değerlendirme.....5
- Avro/Dolar Paritesinin Eşit Olması ve Türkiye'ye Olası Etkisi.....6

YENİ MESLEKLER..... 7

- Tarihin Karanlık Gölgeleleri Arasında Yürümek.....7

KÜLTÜR-SANAT-EDEBİYAT..... 8

- Edebiyat Turizmi ve Edebiyat Müzesi.....8
- Bir Edebiyat Turizmi Örneği: Aşık Veysel Müzesi.....10
- Dünyanın İlk Tapınağı.....11

SOSYOCOM RAF.....12

- BİR FİLM: Turist.....12
- BİR DİZİ: White Lotus.....13
- BİR KİTAP: İlber Ortaylı Seyahatnamesi.....14
- Akademik Playlist.....15

EĞİTİM-ARAŞTIRMA.....16

- Bir Literatür İncelemesinde Arama Motorlarını Kullanma.....16
- ÇAP Öğrencilerinin Yaşadıkları Sorunlara Dair Nitel Bir Çalışma.....18

GİRİŞİMCİLİK VE İNOVASYON..... 20

- Gerçekten Özel Bir Karakter Gerekli Midir.....20
- Orman Banyosu Turizmi.....21

SIYASİ GÜNDEM..... 22

- Sürgün Ya Da Zorla Yerinden Edilmek: Bir Göç Çeşidi Kavramsallaştırılması.....22

SAĞLIK-PSİKOLOJİ.....23

- Turizmin Gelişen Bir Yüzü; Sağlık Turizmi.....23
- Tarafını Seç: FOMO & JOMO.....25

SOSYO-GÜNDEM.....27

- Covid19 Sonrası Turistik Tercihlerdeki Değişiklik.....27
- CittaSlow.....29

SOSYALLEŞME ZAMANI..... 31

- Sosyalleşme Zamanı.....31
- Etkinlik İstanbul.....32
- İstanbul'da Eylül.....34
- Yeni Bir Soğuk İçecek Trendi: Bubble Tea.....35
- Erasmus+ Güncesi.....36

AKADEMİK YAŞAMA DAİR..... 38

- Yayınlarımız.....38
- Aramızdan Ayrılanlar.....38

KÜNYE..... 39

EVRENİN BAŞLANGICINA BAKMAK: JAMES WEBB UZAY TELESKOBU'NUN ASTRONOMİDE ÇIĞIR AÇAN FOTOĞRAFLARI

TEKNO-
GÜNDEM

Arş. Gör. Ahmet Mecid VERGÜL
Turizm Rehberliği Bölümü

Kozmik ölçekte düşündüğümüzde denizin dibindeki bir toz zerresi kadar minik olan mavi gezegenimizden dışarı bakarak koskocaman okyanusu gözlemlemeye ve anlamlandırmaya çalışıyoruz. Evren nasıl oluştu? Dünyadan başka yaşanabilir bir gezegen/gezegenler var mı? Bu ve benzeri kozmik sorulara mantıklı ve tutarlı yanıtlar bulabilmek için yüzlerce bilim insanı durmaksızın mesai harcıyor.

Bugüne kadar bu amaç doğrultusunda birçok gözlem aracı geliştirildi. Bu araçları dünya dışına yollayarak uzayın derinliklerinde neler olduğunu çok daha detaylı bir şekilde gözlemleyebiliyoruz. Bilim insanları tarafından yeni nesil gelişmiş teknolojilerle donatılmış olan James Webb Uzay Teleskobu da aynı amaçla 2021 yılı sonunda uzaya fırlatıldı. Şu ana kadar 10 milyar dolara mal olan proje ilk meyvelerini olağanüstü bir şekilde vermeye başladı. Temmuz ayında yayınlanan, Webb Teleskobu tarafından çekilen ilk fotoğraflar gösteriyor ki astronomide yeni bir çağ başladı. Önceki neslin teleskobu olan Hubble'ın çektiği görüntülerle kıyaslandığında Webb Teleskobu göz kamaştırıcı kalitede görseller sunuyor. İnsanoğlu evreni daha önce hiç bu kadar net ve derinden görmemişti.

Yayınlanan yeni fotoğraflar bize yaklaşık olarak 13 milyar yıl öteden gelen görüntülere bakma fırsatı sunuyor. Evrenin yaşınının 13.8 milyar yıl olduğu düşünülduğünde, baktığımız fotoğraflarda neredeyse evrenin başlangıcına tanıklık ettiğimiz sonucu ortaya çıkıyor. Üstelik bu henüz başlangıç ve Webb teleskobu bize olağanüstü veriler sunmaya devam edecek.

Webb teleskobu sayesinde bugüne kadar elde edilen veriler daha doğru bir şekilde yorumlanabilecek, mevcut gözlem araçlarının yetersiz kaldığı alanlarda yeni keşifler yaparak belki de daha önce hiç sorulmayan soruların sorulmasını sağlayacak.

2022 TURİZM GELİRLERİ BEKLENTİSİ

EKO- GÜNDEM

Prof. Dr. Aslı ALBAYRAK
Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü

Turizm son yıllarda tüm dünyada önemli şekilde gelişme gösteren alanlardan biri. Öyle ki deniz kum güneş üçlemesini içeren kitle turizminin yanı sıra alternatif turizm türlerine duyulan ilgi, ülkelerin sahip oldukları değerleri de turizm arzına sunmasına olanak tanımıştır. Geçmişte kitle turizminin yanı sıra kültür ve inanç turizmi gibi az sayıdaki turizm türü ön plana çıkarken, bugün gelinen noktada dağcılıktan spora, botanikten permakültüre pek çok turizm türü gerçekleştirilmektedir. Türkiye ise hem kitle turizmi hem de alternatif turizm türlerinin gerçekleştirilebildiği, sahip olduğu kaynaklarla yılın on iki ayı turist ağırlayan ülkelerden biri. Bu durumun yarattığı en önemli sonuç ise turizmden elde edilen gelirin Gayri Safi Milli Hasıla'ya katkısı.

Turizm hareketlerinin Türkiye'ye katkısı yıllar bazında değerlendirildiğinde, 1990'lı yılların başında Türkiye'yi ziyaret eden turistlerden elde edilen gelir 3.2 milyar dolarken iken bu rakamın yıllar bazında sürekli olarak arttığı görülmektedir. 2020 yılında ise bu rakam pandemi nedeniyle kapatılan sınırlar ve seyahat engelleri gibi nedenlerle 1.8 milyar dolara kadar düştü. 2021 yılında ise pandemisinin nispeten azalması, sınırların açılması ve hastalığa karşı aşının geliştirilmesiyle uluslararası dolaşımın serbestleşmesi ile 24.5 milyar dolarla yılı kapadı.

Pandeminin bitmesi ile 2022 yılı için turizmin Türkiye'ye önemli gelir sağlayacağı, özellikle uluslararası varışlar sonucu turizmden elde edilen gelirlerin oldukça artacağı öngörülmüyor. Çünkü, 2019 yılında Türkiye turistlerin destinasyon olarak tercih ettikleri ülkeler kategorisinde dünya sıralamasında altıncı sıradayken, 2021 yılında Türkiye dünyada en fazla turist alan ülkeler sıralamasında dördüncü sıraya kadar yükseldi. Dolayısıyla 2022 turizm beklentisi bir önceki yıllara göre oldukça yüksek. Şuan için 2022 yılı verileri henüz açıklanmadı ancak turizm gelirlerinin istenilen düzeyde olup olmayacağı merak uyandırıyor.

Şubat ayı başında başlayan Rusya-Ukrayna savaşı Türkiye'de turizm pazarını daraltacak gibi görünüyor. Türkiye'nin Rusya ambargolarına katılmaması Rus pazarının daralabileceğini düşündürüyor. Diğer taraftan 2022 yılında Türkiye'de yaşanmaya başlayan ekonomik kriz de turizm gelirlerinin GSMH'ye katkısını azaltacak gibi görünüyor. Nitekim, Türkiye İstatistik Kurumu'na göre 2022 yılı enflasyon oranı oldukça yüksek. Bu da maliyetlerin oldukça arttığını ve turizmden elde edilmesi beklenen gelir elde edilse bile maliyetlerin artmasıyla kârlılığını azaltacağı anlamına geliyor.

AVRO/DOLAR PARİTESİNİN EŞİT OLMASI VE TÜRKİYE'YE OLASI ETKİSİ

Doç. Dr. Hakan YILDIRIM
Lojistik Yönetimi Bölümü

Küresel piyasalarda yaşananlar, son günlerin en popüler konuları arasında yerini alırken, emtia fiyatlarında meydana gelen dalgalanmalar, enflasyon oranlarının yukarı yönlü bir davranış içine girmesi, gelişmiş ekonomilerin bu enflasyon oranları karşısında faiz arttırmada gecikmeleri, reel sektörde duraksayan tedarik sistemi ve birçok konu hükümetler, finansal kurumlar, kurumsal ve bireysel yatırımcıların ilgi odağındadır. Özellikle dolar ile avronun eşit bir seviyede fiyatlanması başta Türkiye olmak üzere gelişmekte olan ekonomileri yakından ilgilendiren bir konu. Son yirmi yıl incelendiğinde, dolar endeksinde meydana gelen sıçrama 2022 yılı içinde olmakla birlikte 14.07.2022 tarihinde 109,29 seviyelerine ulaştı. Dolar endeksinde meydana gelen bu keskin artış neticesinde doların sadece avro karşısında değil diğer para birimleri karşısında da dikkat çeken düzeyde değer kazandığı göze çarpmaktadır.

Ancak doların avro karşısında değer kazanması ve paritenin 1'e eşitlenmesi Türkiye açısından bir dezavantaj olarak ifade edilebilir. Bunun en büyük sebebi ise Türkiye'de ihracat ve diğer faaliyetlerden dolayı elde edilen gelirler avro cinsinden daha fazla iken, ithalat ve diğer faaliyetlerden dolayı oluşan giderler ise dolar cinsinden daha fazla. Bu durumda, EUR/USD paritesinin yüksek olması Türkiye'nin lehine iken, paritenin eşit olması veya düşük olması durumunda Türkiye'nin aleyhinde bir durumun söz konusu olabileceği söylenebilir. Özetle, gider kaleminde doların ağırlıkta olduğu, gelir kaleminde ise avronun ağırlıkta olduğu ülkeler için paritenin yüksek olması daha avantajlı olacaktır. Çünkü avronun dolardan daha kıymetli olması durumunda bir parite kazancı söz konusu olurken, tersi durumda veya paritenin 1'e eşit olması durumunda parite kazancının söz konusu olamayacağı gibi parite zararı ile yüzleşmek durumunda kalınacaktır.

TÜRKİYE 'DE TURİZMİN EKONOMİK GETİRİLERİ: RAKAMLARLA BİR DEĞERLENDİRME

Arş.Gör. Merve TOSUN
Uluslararası Ticaret ve İşletmecilik Bölümü

Son dönemlerde yaşanan hızlı sanayileşme ve gelişen teknoloji ile artan küreselleşme süreci, bireylerin tüketim alışkanlıklarını dolayısıyla da sektörlerin ülke içindeki Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'ya katkısını değiştirmiştir. Hizmet sektörü, endüstriyel sektörün ve tarım sektörünün önüne geçmiş, hizmet sektörünün altında olan turizmin önemi de giderek artmıştır. Türkiye'de turizm sektörünün ülke ihracatı içerisindeki payı yaklaşık %15 civarındadır (2019 yılında yaşanan Covid-19 pandemisi sebebiyle 2020 yılında %6 civarı oranlara kadar keskin bir düşüş görülmektedir).

Kaynak: Dünya Bankası verileri ile yazar tarafından hazırlanmıştır.

Covid-19 pandemisi önlemlerinden dolayı kısıtlanan serbest dolaşım her sektörü olumsuz etkilediği gibi turizm sektörünü de olumsuz etkilemiştir. Ancak, bilim insanların geliştirdiği Covid-19 aşlarının insanlar üzerinde uygulanabilir hale gelmesiyle birlikte, 2021 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla Türkiye'de turizm gelirleri bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %95 artarak 7 milyar 631 milyon 374 bin dolar olmuş ve 2022 yılının birinci çeyreği itibarıyla bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %122,4 artarak 5 milyar 454 milyon 488 bin dolar olmuştur. Bu iki dönemde de ziyaretçi sayıları %100'e yakın bir artış göstermiş ve ülkeye gelen ziyaretçilerin %70'e yakını gezi, eğlence, sportif ve kültürel faaliyetler amacıyla ülkeyi ziyaret etmiştir (TÜİK).

Ülke ekonomileri için turizmin getirileri büyük önem arz etmektedir. Turizm, Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler için hem döviz girişi hem de dış talep anlamına gelmektedir. Coğrafi konumu ve sahip olduğu doğal güzellikler itibarıyla turizm, Türkiye için sürdürülebilir büyümenin vazgeçilmez bir parçasıdır. TÜİK verilerine göre, 2021 Aralık ayı itibarıyla Türkiye içerisinde çalışan bireylerin %54'ü hizmet sektöründe çalışmaktadır. Sadece bu veri ışığında bile turizmin ülkedeki istihdama sağladığı katkı tahmin edilebilir. Dünya Ticaret Örgütü verileri de tüm dünyada turizm sektöründen elde edilen gelirin arttığını ve ülkelerin refahına katkı sunduğunu onaylar niteliktedir.

Türkiye ve diğer gelişmekte olan ülkelerin cari açık sorunlarını ortadan kaldıracabilmeleri, işsizlik sorunlarına çözüm bulabilmeleri, yaşanan sosyo-kültürel etkileşim sayesinde çalışanlarının kendilerini geliştirebilmeleri, dolayısıyla yoksulluğu azaltabilmeleri için turizm sektörüne yapılan yatırımlar devlet eliyle desteklenmelidir. Gerekli altyapı çalışmaları ve gerekli hukuki düzenlemeler turizmi teşvik edici bir minvalde gerçekleştirilirse ülkeler bu sektörün meyvelerini daha fazla toplayabilirler.

YENİ MESLEKLER

Arş. Gör. Burçin Çakır
Ekonomi ve Finans Bölümü

TARİHİN KARANLIK GÖLGELERİ ARASINDA YÜRÜMEK: DARK TURİZM

Turizm kelimesini duyar duymaz genellikle aklımıza tatil, dinlenme ve hoş vakit geçirdiğimiz bir an gelir. Ancak dark turizm, turizme yeni bir anlayış getiriyor. Hüzün turizmi olarak da bilinen dark turizm, yakın veya uzak geçmişte meydana gelen ölümün ve üzüntünün yaşandığı yerlere gerçekleştirilen gezileri ifade ediyor. "Dark turizm" terimi, 1996 yılında, Glasgow Caledonian Üniversitesi öğretim üyeleri John Lennon ve Malcolm Foley'in çalışmalarını yayımlamasıyla ortaya çıktı. Dark turizmin gelişmesindeki ana etkenin, insanların ölüm olaylarına duydukları ilgi veya ölen kişilere vermiş oldukları değer olduğu düşünülüyor.

Günümüzde en bilindik dark turizm örneklerinden birisi ise Titanik. 100 yılı aşkın bir geçmişi olan Titanik faciası bugün hâlâ insanların ilgisini çekmekte. OceanGate adlı deniz şirketi bu ilgiyi fark ederek, özel denizaltı aracıyla seferler düzenliyor. Firmanın biletler için belirlediği ücret ise 125.000 dolar. Üstelik gemiden kurtulan pek çok eşya sergilenmekte. Dev gemi enkazı içerisinde, Ömer Hayyam'ın "The Book Wonderful" adıyla da anılan Rubaiyat'ının önemli bir kopyasının bulunması da oldukça dikkat çekici. Dark turizmin bir diğer örneği ise Çernobil. 26 Nisan 1986 tarihinde, bugüne kadar insanlığın sebep olduğu en büyük felaket olarak adlandırılan Çernobil faciası sonrası 115 bin kişinin tahliye edildiği bölge, artık bir turizm merkezi. Tur şirketleri, özellikle Çernobil dizisinden sonra, turist sayısında %40 civarında bir artış olduğunu belirtiyor.

Ekonomi açısından incelediğimizde ise, coğrafi kısıtlamalar nedeniyle turizm açısından elverişsiz kalmış bölgelerde gelir elde etme imkânı sağlaması adına dark turizm önemli rol oynamakta. Bu bölgelere inşa edilen otel ve mekânlar için işgücüne ihtiyaç duyulması söz konusu. Dark turizme olan bu yoğun ilginin, gelecek dönemlerde daha da artarak ülke ekonomilerinin canlanmasını destekleyici bir rol üstleneceği tahmin ediliyor.

KÜLTÜR- SANAT- EDEBİYAT

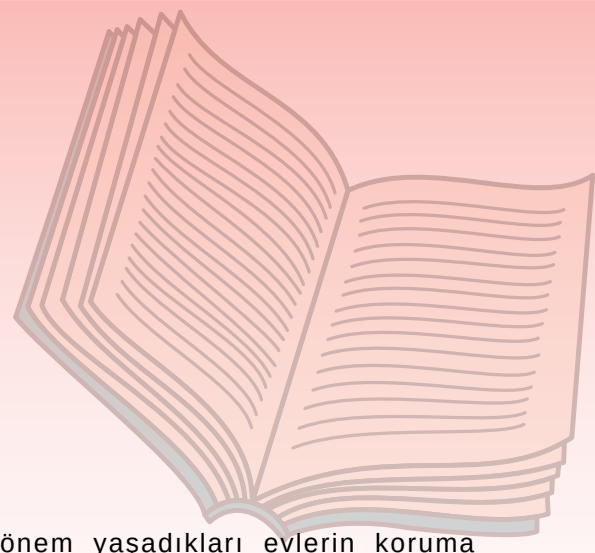

Bir Edebiyat Turizmi Örneği: Aşık Veysel Müzesi

Doç. Dr. N. Gamze İLÇAK
Türk Dili ve
Edebiyatı Bölümü

Edebiyat, hayatın ta kendisidir. Gerçeğe veya hayale dayalı olsun, hayatın içinde olan, insana dair her unsurla bağlantı içindedir edebiyat. Edebiyat aynası; sahip olduğu estetik zemine, bu aynanın tutulduğu hayata dair her unsuru yansıtabilecek güçte bir sanat dalıdır. Bu açıdan bakıldığında edebiyat, içinde insanın var olduğu her saha ile rahatlıkla ilişki kurabilecek kabiliyettir. Edebiyatın ilişki içinde olduğu çok sayıdaki alandan biri turizmdir.

Farklı araştırmacılar tarafından çeşitli şekillerde tanımlanan turizm olgusu, en sade şekliyle "Tabii ve tarihî zenginlikleri görme, dinlenme, eğlenme vb. amaçlarla yapılan gezi." (URL-1) olarak tanımlanabilmektedir. Gezmeye ve görmeye dair birçok faaliyeti içine alan turizmin çok sayıda çeşidi mevcuttur. Doğa turizmi, kültür turizmi, sağlık turizmi gibi çokça bilinen turizm türlerinin yanında moda turizmi, afet turizmi, soy ağacı turizmi, intihar turizmi gibi ilginç turizm türleri de vardır. Sayısı yüzleri bulan turizm çeşitlerinden biri de edebiyat turizmidir. Edebiyat turizmi; kurgu metinler, yazarlar, okuyucular, kurgudaki mekânlar ve bu yerlere yapılan seyahatler ekseninde tanımlanabilecek bir turizm türüdür (Tırıl, 2018: 168). Edebiyat turizmi, "edebî miras turizmi" ismiyle de anılmakta ve kısaca "edebî mekânların turizm amacıyla tüketilmesi" (Aliağaoğlu ve Narlı, 2012:4) olarak değerlendirilebilmektedir. Tanımın genişliği düşünüldüğünde, ilk bakışta aralarında pek de sıkı bir ilişkinin mevcut olmadığı düşünülen edebiyat ile turizmin ne derece güçlü ilişkiler kurabilecek nitelikte oldukları ortaya çıkmaktadır. Nitekim bir edebî eserde geçen mekânların ziyaret edilerek roman turlarının yapılması, ünlü edebiyatçıların yaşadığı şehirlerin (Prag, Paris vb.) cazibe merkezi hâline getirilmesi veya edebiyatçıların mezarlarının ziyaret edilmesi bir okuru, okurluktan turistliğe geçiren aktivitelerin başında gelmektedir. Bunlara benzer şekilde edebiyat turizmine verilecek başlıca örneklerden bir diğeri şüphesiz ki edebiyat müzeleridir.

Edebiyat müzeleri genellikle ünlü yazarların/şairlerin bir dönem yaşadıkları evlerin koruma altına alınarak müzeye dönüştürülmesiyle oluşmaktadır. Ankara'daki Mehmet Âkif Ersoy Evi, Diyarbakır'daki Cahit Sıtkı Tarancı Kültür Müzesi, İstanbul'da Tefik Fikret ile özdeşleşen Aşyan Müzesi, Burgazada'daki Sait Faik Abasıyanık Müzesi Türkiye'nin önde gelen edebiyat müzeleridir. Türkiye'de bulunan ünlü edebiyat müzelerinden bir diğeri ise Türk âşıklık geleneğinin en önemli temsilcilerinden biri olan Âşık Veysel anısına Sivas'ta kurulan müzedir.

Âşık Veysel (1894-1973) Sivas'ın Şarkışla ilçesinin Sivrialan Köyü'nde doğmuş; yedi yaşında iken geçirdiği çiçek hastalığı sebebiyle sağ gözünü, on yaşındayken de babasının elindeki övendirenin saplanması sonucu sağ gözünü kaybetmiştir (Oy, 1991: 6). On yaşında saz çalmaya başlayan Âşık Veysel, hayata gözlerini yumduğu 1973 yılına kadar sazıyla, sözüyle Türk âşık şiirinin en güçlü temsilcilerinden biri olmuştur. Ünlü halk ozanı Âşık Veysel'in Sivrialan Köyü'nde bulunan evi, Kültür Bakanlığı tarafından 1982 yılında müze olarak ziyarete açılmıştır (URL-2). Bu tarihten itibaren uzun süre hak ettiği ilgiden mahrum kalan müze 2012 yılında yeniden tasarlanmıştır. Müzede Âşık Veysel'e ait 32 adet etnografik eser, ünlü ozanın balmumu heykeli ve kişisel eşyaları sergilenmektedir.

Turizm; Türkiye gibi tarihî ve doğal güzellikler bakımından oldukça zengin olan ülkelerin başlıca gelir kaynaklarından biridir. Tarihî ve doğal güzelliklerin yanında Türkiye'nin sahip olduğu kültürel zenginlik de göz önünde bulundurularak edebiyat turizmine gerekli önem verildiği takdirde turizme dayalı çeşitliliğin artması söz konusu olacaktır. Ülkenin sahip olduğu bu kültürel potansiyel, edebiyat-turizm bağlamında yapılacak projeler ile açığa çıkarılmalı ve edebiyatın sahip olduğu turist çekim potansiyeli yok sayılmamalıdır.

EDEBİYAT TURİZMİ VE EDEBİYAT MÜZESİ

**DR. ÖĞR. ÜYESİ PELİN EKŞİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ**

Edebiyat turizmi, yazarların ve şairlerin gerçek hayatlarında ilişkilendirildikleri veya edebiyat yapıtlarında mekân olarak yer almasıyla öne çıkmış yerleri ziyaret etmeyi içeren bir kültür turizmi türüdür. Edebiyatla ilişkilendirilebilecek her türlü etkinlik de yine edebiyat turizmi içinde değerlendirilebilir. Edinburgh Uluslararası Kitap Festivali gibi organizasyonlar farklı ülkelerden katılımcıları bir araya getirmektedir. İngiltere ile Galler sınırında bulunan Hay-on-Wye, içerisinde birbirinden birkaç yüz metre arayla 39 tane büyük sahafın bulunduğu bir kasabadır. Sahaf Kasabası olarak dünya çapında isim yapmıştır.

Edebiyat Müzeleri de yine bu tür turizmin ziyaret noktalarını oluşturmaktadır. Uluslararası Edebiyat Müzeleri Komitesi (International Committee for Literary Museums-ICLM) tarafından yapılan tanımlamaya göre edebiyat müzesi; özellikle kültürel miras olarak kabul edilen edebiyat ile ilgili bir kurumdur. Edebiyat müzeleri, edebiyatın toplumdaki rolünü tanıtmak için müzecilik kurallarıyla ilgili literatürü edinir, korur ve iletir.

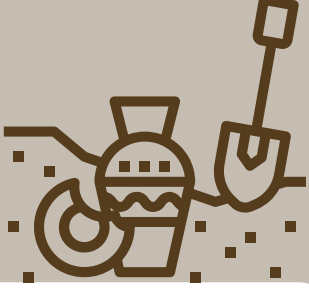
Uluslararası Edebiyat Müzeleri Komitesi'ne (ICLM) göre edebiyat müzeleri şu şekilde sınıflandırılmıştır:

a) Yazar Müzeleri: Genellikle yazarların doğduğu, bir süre yaşadığı ya da öldüğü bina/dairelerdir. Yazar müzeleri, edebi bir kişiye ithaf edildiğinde özel bir edebi kişi müzesi türü olur (Burgazada'daki Sait Faik Müzesi gibi).

b) Genel Edebiyat Müzeleri: Örneğin coğrafi olarak tanımlanmış (bir bölgeye ait) bir edebiyat, edebiyatın özel bir türünü ya da genel olarak edebiyat ve yazılı/sözlü dil ile ilgili müzelerdir. Aynı zamanda müzebilimsel bir yaklaşımla ele alınan özel kitap ve el yazması koleksiyonlarına sahip kurumları da içerebilir. (Gülhane Parkı'nda yer alan Tanzimat Müzesi gibi.)

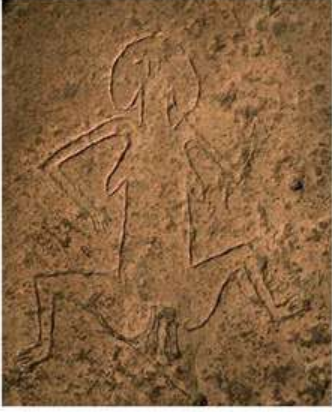
c) Edebi Manzara/Alanlar: Genellikle bir yazarın yaşadığı veya yazarın eserleriyle ilişkilendirilen yerlerdir. Belirli bir alanda bulunan evler, doğa vb. yerler kültüre miras olarak ele alınırlar. (Örneğin Orhan Pamuk, *Masumiyet Müzesi* adlı romanından yola çıkarak İstanbul'da 19. yüzyıldan kalma bir evi müzeye dönüştürmüştür. Eserle aynı ismi taşıyan bu müze, bir romanın kurmaca evreninden yola çıkılarak oluşturulan ilk müzedir.)

DÜNYANIN İLK TAPINAĞI: GÖBEKLİTEPE

SİNEM AKIN
MEZUN ÖĞRENCİ

Göbeklitepe dediğimizde, akıllara ilk olarak dünyanın en eski kutsal alanı, tapınağı ya da ibadethanesi gelir. Göbeklitepe'nin kazılar ilerledikçe önemi daha da çok ortaya çıkmış ve geçtiğimiz yıllarda hızla popülerleşmiştir. Peki Göbeklitepe nasıl keşfedilmiştir? Hepimizin yeni tanıdığı Göbeklitepe aslında ilk olarak 1963 yılında Güneydoğu Anadolu'daki, İstanbul ve Chicago üniversitelerinin ortak çalışması ile yapılan yüzey araştırması sonucu keşfedilmiştir. Göbeklitepe, Şanlıurfa kent merkezinin 18 kilometre kuzeydoğusunda, Örencik Köyü yakınlarındadır. 1995 yılında başlayan kazı çalışmaları günümüzde de hala devam etmektedir. Göbekli Tepe, yaklaşık 300 metre çapında olan büyük bir höyüktür. Peki höyük nedir? Höyük, eski yerleşim yerlerinin zamanla toprakla örtülüp tepe biçimine gelmiş haline verilen isimdir. Bu höyükte çapı yaklaşık 10-20 metre olan 20 tane yuvarlak ya da oval yapı vardır. Bu 20 yuvarlak yapının sadece 6 tanesi gün yüzüne çıkarılmıştır.

Ortaya çıkarılan bu yapılarda en ilgi çekici olan şey de T şeklinde dikili taşlardır. Bu yapıların ortasında iki adet büyük **T şekilli dikili taş** bulunur. Yapıların duvarlarında ise daha küçük yine T şekilli dikili taşlar bulunmaktadır. Bulunan dikili taşlardan en büyüğünün 16 ton ve 3-6 metre büyüklüğünde olduğu biliniyor.

Bu dikili taşlar sebebiyle de bu alan **ilk tapınak**, ilk din merkezi ya da ilk ibadethane olduğu ifade edilir. Göbeklitepe'nin inançla ilgili bir kült yapı olduğu açıktır ancak nasıl ve neden kullanıldığını henüz tam olarak anlayabilmiş değiliz.

Göbeklitepe'de sadece dikili taşlar bulunmamıştır. Bunun yanı sıra birçok hayvan heykeli, insan heykeli, kabartmalar, ok ve mızrak uçları gibi nesnelere bulunmuştur. Bulunan kabartmalardan en ilgi çekici olan ise bir taşa sonradan eklendiği bilinen kadın şekilli grafitidir.

Keşfedilen bu alanın ve yapının dünyanın en eski tarihine dayanıyor olması, hala daha yeni yerler, yeni nesnelere bulunuyor olması ve ülkemizde bulunması oldukça heyecan vericidir.

TOURIST

SOSYOCOM
RAF

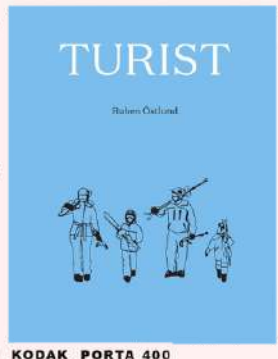
Turist (orijinal adıyla Force Majeure), Fransız Alpleri'ndeki turistik bir tesise kayak tatiline giden İsveçli bir ailenin tatil sürecinde başına gelenlere odaklanmaktadır. Fragmanıya özellikle sosyal medyada oldukça merak uyandıran ve seyircide "kesinlikle izlemeliyim" hissi yaratan film, turistik bir seyahat sırasında yaşanan ve daha çok babalık özelinde ele alınan aile krizini konu edinmektedir.

Baba Tomas, anne Ebba, çocukları Vera ve Harry ile ideal ve mutlu bir aile portresi çizerek Alpler'de tatil yapmaktadır. Turistik kayak tesisinde turistlerin ilgisini çekmek ve onlara görsel bir haz yaşatmak için kontrollü bir şekilde çığ gösterileri yapılmaktadır. Bu sahte çığ gösterisi, evli çiftin ilişkilerinde çıkmaza girmesine ve özellikle Tomas'ın babalığının sorgulanmasına, başka bir deyişle çiftin evliliğinin çığ altında kalmasına neden olmaktadır. Gösterinin gerçekleştiği sırada öğle yemeği yiyen aile, çığın kontrollü bir şekilde gerçekleştiğinden habersizdir. Heyecan verici anları kaydeden Tomas, telefonuyla çığ anını kaydederken sürekli korkulacak bir şeyin olmadığı söyler. Ancak çığ restorana yaklaşırken çocuklar ve Ebba, korkarak Tomas'ın bir şeyler yapmasını ister. Çığ, tozuyla birlikte restoranı kaplamaya başlamadan önce Tomas, telefon ve eldivenini alıp koşarak masadan kaçır. Ebba ise çocukları korumak için Tomas gibi kaçmaz ve onlara sarılarak sakinleştirmeye çalışır. Çığ tozu bir iki dakika içinde ortadan kalktıktan sonra Ebba, Tomas'ın yanlarında olmadığını görür. Masaya geri gelen Tomas, sonrasında ailesiyle birlikte hiçbir şey olmamış gibi sakin bir şekilde restoranda yemeklerini yemeye devam ederler. Bu kırılma, aile içerisinde bir süre tartışılmasa da sonradan kendini bir kriz halinde hissettirmeye başlayarak büyür. Tomas restoranda kaçtığı kabul etmez. Bu inkârın da etkisiyle Ebba, eşinin babalık rolünü sorgular ve çift, aile içi nosyonları sorgularken kendilerini bir çıkmazda bulur. Bu yüzden film, bir kalıp yargı halinde kodladığımız erkeklik ve babalık temsillerini ters yüz ederek bunları sorgulamaya açmaktadır.

Turist filmi, aile kurumundaki hegemonik inşayı parodik yıkıma uğratarak seyircisine yeni bir bakış açısı sunduğu için sinema tarihinin özgün örnekleri arasında yer almaktadır. Turist, kadın-erkek ve anne-baba kavramları ile aile nosyonuna biçilen görevlerin ve toplumsal cinsiyet kalıp yargılarının sorgulanmasına olanak sağlamakta; hâlihazırda buna bir eleştiri getirmekte ve seyirciyi birtakım insani gerçeklerle buluşturmaktadır. Öyle ki anlatının sonlarına doğru Ebba da kendini Tomas'la benzer bir durum içerisinde bulmaktadır. Hayatta kalma güdüsü ve korku duygusuyla eşyle benzer tepkiler vermektedir (Taş Öz, 2021; Göker ve Göker, 2021).

Filmin seyirciyi sorgulamaya sevk etmedeki bu başarısı, anlatısını erkek-kadın, anne-baba, güçlü-zayıf, geleneksel-modern/bağımsız temel karşıtlıkları üzerine kurmasıyla gerçekleşmektedir. Yazarların ifadesiyle Turist filminde, toplum içerisinde genel kabul gören, toplum tarafından ona atfedilen sorumluluk alanında başarısız olan babanın aile içi kurtarıcılık ve liderlik rolleri tartışmaya açılmaktadır (Göker ve Göker, 2021). Ancak Tomas'ın babalığı üzerinden inşa edilen bu çatışma, anlatı sonunda Tomas'ın, başka bir ifadeyle babalığın lehine sonuçlanmaktadır. Bu yönüyle filmin aile içi rollere veya annelik-babalık rollerine dair algı ve yargıların kültürel ve toplumsal olarak inşa edildiğini gözler önüne serdiğini söylemek mümkündür.

İyi seyirler!

THE WHITE LOTUS

Arş.Gör.Ece DEMİRKAPU
Reklamcılık Bölümü

Hawaii'de lüks bir beş yıldızlı tropik bir otelde geçen The White Lotus (Beyaz Nilüfer) dizisi, tek sezonluk bir mini dizi olarak tasarlanmış olmasına rağmen tüm dünyada öylesine ses getirdi ki HBO Max tarafından ikinci sezonunun yapılmasına karar verildi. Dizinin hayranları tarafından merakla beklenen ikinci sezon, dünyanın başka bir yerinde, başka bir otelde, bambaşka karakterlerle olacak.

Çok ses getiren ilk sezonunda ise yeryüzündeki cennet gibi bir yere tatile gelen bir grup zengin insanı merkeze alan dizi, otelde işlenen gizemli bir cinayetle başlıyor. The White Lotus, bu cinayetin bir hafta öncesine giderek tüm dizi boyunca kimin kimi öldürdüğünü düşündürüyor. Kendine has absürt bir dile sahip olan dizi, kendince dertlere sahip zengin insanların ayrıcalıklarının içinde nasıl kaybolduğunu ve bir şekilde bu ayrıcalıklardan özgürleşmenin mümkün olup olmadığını da sorguluyor.

İlk bakışta yüzeysel ve belki de bomboş bulunabilecek olan The White Lotus, kafa dağıtmak için izlenen yaz dizisi beklentisiyle başına oturanları belki de bu yüzden bu kadar etkiliyor. Dizi, bir grup zengininin bomboş hayatlarını izlemek için diziyi izlemeye başlayanları sömürgeciliğin modern dünyadaki etkilerine bakmaya ve ayrıcalıklı insanların çarpık düzeni nasıl devam ettirdiğini sorgulamaya davet ediyor. Her şeyden uzaklaşma vaadi sunan bu tatil, aslında hayatın acımasız gerçeklerini daha da görünür kılıyor.

Diziye ve otele ismini veren ve dizide önemli bir metafor olan Lotus çiçeği (nilüfer), birçok farklı mitolojide kendine yer edinmiş bir çiçektir. Lotus, Mısır'dan Fenike'ye, Mezopotamya ve Perslere, daha sonraları Grek ve Romalılara geçmiştir. Grek mitolojisinde, "lotus yiyenler"den söz edilmektedir. Homeros, Odysseia IX'da lotus yiyenleri anlatır. Ünlü Odysseia destanında Homeros bu çiçeklerden yiyenlerin arkadaşlarını ve evlerini unuttuğuna ilişkin hikâyeler anlatmıştır.

Dizinin bölümlerinden birine de adını veren "The Lotus Eaters" yani "nilüfer yiyenler", bir adada yaşayıp yedikleri nilüfer çiçekleriyle kendini uyuşturan ve sonsuz bir hissizlik içinde yaşayan bir grubun hikayesi. Dizinin bu referansı, insanların modern nilüferlerle dünyanın gerçeklerine nasıl hissizleştiklerini anlatıyor. Dizideki karakterlerin hepsi üstüne düşeni yaptığından ve bu adaletsizlikte bir payları olmadığından çok eminler. Belki de bunu beslemek için küçük dertlerine ölesiye tutunmayı seçiyorlar.

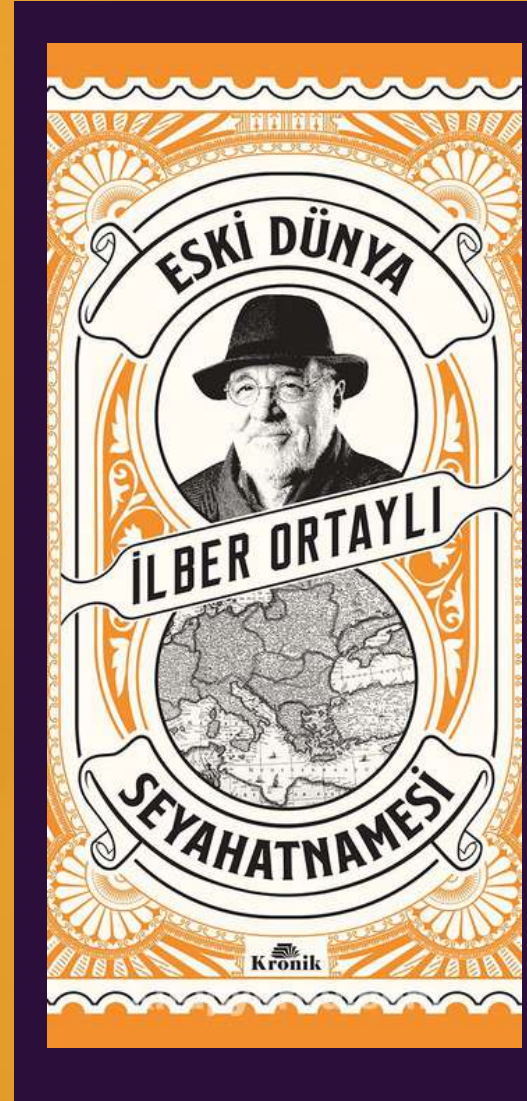

İLBER ORTAYLI SEYAHATNAMESİ

Kültürümüzde seyahatnameler ve şehir üzerine yapılan çalışmalara ilgi oldukça fazla. Dilimize yerleşen “Çok gezen mi daha iyi bilir, yoksa çok okuyan mı?” sorusunun da cevabı hemen herkes tarafından aynı şekilde verilir: “Hem okuyan hem de gezen!” Seyyah denilince akla ilk gelen isimlerden Evliya Çelebi için en büyük sosyal tarihçi denilmesi de bu yüzdendir. İlber Ortaylı hem çok okuyan hem de çok gezen bir tarihçi olarak "Seyahatname" adlı kitabında dünyanın dört bir yanında gittiği ülke ve şehirlere dair bilgilerini bir tarihçi seyyah gözüyle okurlarla paylaşıyor.

İlber Ortaylı yalnız tarihçiliğimizin büyük bir ismi değil aynı zamanda bavalunda kitaplarıyla Orta Asya'dan Avrupa'ya, Kafkaslar'dan Ortadoğu'ya 50 yıldır gezen ve çok dil bilen bir “seyyah”. Gezdiği coğrafyaların tarihi yerlerinin, şehirlerinin geçmişlerini ve Türk kavimleriyle olan ilişkilerini irdeleyip kısa ama öz bilgiler veriyor. Peki, bu ülkeler ve şehirlerin arasında hangileri bulunuyor? Türklerin özlemini çeken Haifa, "Muhteşem Osmanlı İmparatorluğu" sergisinin yapıldığı Japonya, Karlofça Antlaşması'nın imzalandığı ve bir daha Türklerin girmemesi için kapıların örüldüğü Sırbistan, Türkiye tarihinin önemli dönüm noktalarının yaşandığı Şam, 19. yüzyıl Kafkasya'sından kovulan halkların Osmanlı tarafından yerleştirildiği Ürdün, dünyanın en orijinal müzelerine sahip İran, her köşesi tarih olan St. Petersburg, Orta Asya medeniyetini gözler önüne seren Buhara, etnik bakımdan renkli olması nedeniyle "karışık dondurma" denilen Makedonya, Balkanlar'da Osmanlı dönemini en çok yaşatan Prizen, yıllarca savaş halinde olmamıza rağmen kültürümüzden etkilenen eski Avusturya, tarihinde Mustafa Kemal gibi büyük komutanlar yetiştiren Selanik, medeniyetin merkezi Roma, arşivleri ve müzeleriyle meşhur Vatikan... Otranto'dan Venedik'e; Estonya'dan Ukrayna'ya; Japonya'dan Singapur'a, Louvre müzesinden British Museum'a uzanan bir yolculuk...

Seyahatnameler, gidilen yerlere dair sosyal, siyasal, kültürel, ekonomik, mimari, dini gibi birçok unsuru okurlara aktarır. İlber Ortaylı'nın seyahatnamesinin ayırt edici özelliği sizleri gezdiği şehrin tarihine de götürmesi. Ortaylı gezdiği coğrafyaları Türk okurların kültürel birikiminin farkına varması için aracı kılıyor ve bizlere şöyle sesleniyor: “Türkiye gibi önemli bir coğrafyayı ve tarih alanını öğrenmek için onun kuzeyindeki Güney Rusya ve Kafkasya, doğusundaki İran ve Hindistan, güneyindeki Suriye, Filistin ve Mezopotamya'nın yanı sıra Balkanları ve Akdeniz ülkelerini anlamak da kaçınılmazdır.”

AKADEMİK PLAYLIST

Dream of Ankara

Saule Kilaite

Kuledibi No. 1

Büğra Kayıkçı

After The Silence

Léon Branche

Rüya

Kanisan, WYS

ROADS UNTRAVELED

Linkin Park

Verträumt

Nolan Khan

Valse

Evgeny Grinko

Girl in the Rain

Josh Kramer

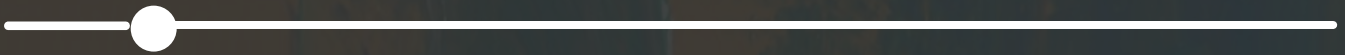
Arş. Gör. Emre ERGEN
Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü

Bazı ikililer vardır, birbirlerinin vazgeçilmezi olmuşlardır. Biri duyulduğunda, içten bir ses hemen diğeriyle onu tamamlayıverir. Nane ile limon, tahin ile pekmez, kahveyle lokum gibi...

İnsanlara yol ile vazgeçilmez ikiliniz nedir diye sorsak birçok kişinin müzik diyeceğinden şüphe yok. Kayıtların yapıldığı ve yavaş yavaş yeni dönemin hazırlıklarına başladığımız bu günlerde üniversite yolunda dinleyebileceğimiz şarkılarla Akademik Playlist'imizi güncelledik.

Keyifli Dinlemeler!

Çalma Listelemize erişmek için **tıklayınız**.

*Dr.Öğr.Üyesi Dilbar GULİYEVA
Turizm Rehberliği Bölümü*

http://

Literatür İncelemesinde Arama Motorlarını Kullanma

Belirli bir konu ile ilgili sonsuz sayıda literatür bulunmaktadır. Bunların ayrıntılı kullanmak için sistematik bir arama stratejisi geliştirmemiz gerekmektedir. Kapsamlı bir araştırma yapmak için yayın terminolojisinin ne anlama geldiğini düşünmek gerekmektedir. Bildiğimiz gibi kitaplar ve makaleler açık yayınlardır. Gazete makaleleri, devlet raporları, müfredat kılavuzları, test kitapları, eğitimle ilgili istatistiksel veri tabloları, konferans makaleleri ve web siteleri ise ikincil kaynaklardır.

ERIC, literatür incelemesi için yayınları tanımlamak gereken tek arama motoru olabilir. Çünkü web sitesinin ana sayfası (www.eric.ed.gov) ERIC'i "dünyanın en büyük dijital eğitim literatürü kütüphanesi" olarak tanımlamaktadır. ABD hükümeti tarafından finanse edilen ve web tarayıcınız (örn. Internet Explorer, Safari, Firefox) tarafından kolayca erişilebilen ücretsiz bir hizmettir.

Ayrıca literatür incelemenizde belirlediğiniz yayınlardan bazıları kitap olabilir. Belirli bir kitabın gözden geçirilmesi için kitabın bir kopyasını edinmek, yeterince uygun olup olmadığına karar vermenize yardımcı olabilir. Aşağıdaki arama motorları, kitap incelemelerinin mevcut olup olmadığını belirlemenize yardımcı olmak için tasarlanmıştır:

SEARCH

Kitap İncelemeli Basılı Kitaplar(www.bowker.com/catalog/index.htm#online)

Bu dizin şu anda 500.000'den fazla tam metin kitap incelemesini içeren bir CD olarak mevcuttur.

Kitap İnceleme Dizini (<http://library.dialog.com/bluesheets/html/bl0137.html>)

Bu arama motoru, yaklaşık iki milyon kitap hakkında dört milyondan fazla inceleme içermektedir.

Eğitim İncelemesi (<http://edrev.asu.edu>)

Bu arama motoru, eğitim araştırmaları ve uygulamalarıyla ilgili kitapların incelemelerini içermektedir. Ücretsiz bir hizmettir.

PsycCritiques (www.apa.org/psycritiques)

Bu arama motoru, psikolojiyle ilgili kitapların, filmlerin, videoların ve yazılımların incelemelerini içermektedir. İncelemelerin çoğu, eğitim konuları içeren yayınlarla ilgilidir.

Basılı Kitaplar (www.booksinprint.com/bip)

Bu arama motoru dört milyondan fazla kitap, ses ve video hakkında bibliyografik veriler içermektedir.

Proquest Tezleri (www.proquest.com)

Doktora ve yüksek lisans tezleri içermektedir.

Google Akademik (<http://scholar.google.com>)

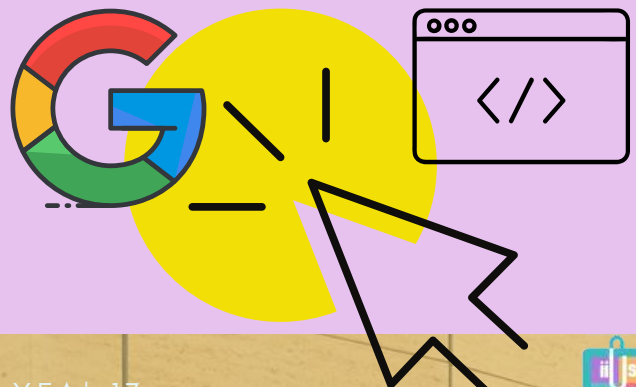
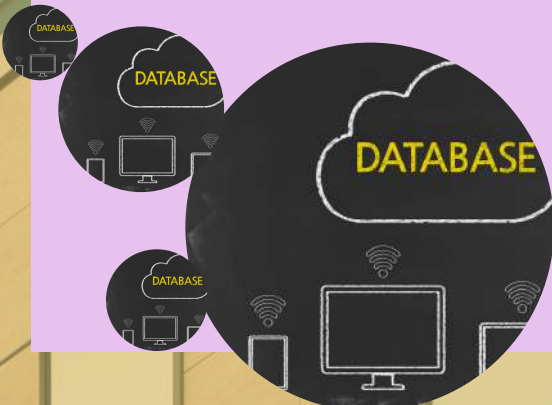
Bu arama motorunun veri tabanında birçok disiplinden yayın bulunmaktadır. Bu nedenle içerisinde eğitime özel arama motorlarında yer almayan ilgili yayınlar bulunabilmektedir.

PsycInfo (www.apa.org/psycinfo)

Bu arama motoru, Amerikan Psikoloji Derneği tarafından yönetilmektedir. Veritabanı, 2000'den fazla dergide ve 1800'lere kadar uzanan diğer kaynaklarda 2,4 milyondan fazla yayın içermektedir.

Web of Science (<http://scientific.thomson.com>).

Bu arama motorunun farklı bir özelliği vardır. Araştırma probleminiz veya uygulama probleminiz için kritik olan bir dergi makalesi belirlediğinizi varsayalım. Başka yayınların bu makaleye atıfta bulunup bulunmadığını bilmek istiyorsunuz, çünkü yaptılarsa, bu yayınların da amaçlarınız için uygun olması muhtemeldir. Web of Science'ı kullanarak, ilgilendiğiniz dergi makalesini belirleyebilir ve ardından ona atıfta bulunan diğer yayınları arayabilirsiniz.

ÇAP ÖĞRENCİLERİNİN YAŞADIKLARI SORUNLAR ÜZERİNE NİTEL BİR ÇALIŞMA

Hilal UYGUR
Sosyoloji Bölümü ÇAP Öğrencisi

“Çağdaş Sosyoloji Teorileri II” dersi ödevi olarak çift anadal yapan öğrencilerle, nitel araştırma yöntemlerinden mülakat tekniği kullanılarak görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmeler sonucunda ÇAP öğrencilerin bazı sorunlarla karşı karşıya kaldığı görülmüştür.

Mülakat sonucundan ÇAP öğrencilerinin yaşadıkları sorunları, modern dönem sosyolojinin temel yaklaşımlarından biri olan “İşlevselcilik Yaklaşımı”nın çağdaş sosyologlardan biri olan Robert Merton’un Sapma Kuramı’ndan (Açık, Gizil ve Bozuk İşlev) yola çıkarak yorumlayabiliriz. Kuramla ilişkisini ise bu şekilde anlayabiliriz:

Açık işlevler, toplumsal davranışın bilinen, beklenen sonucudur, niyet edilen sonuçtur. (Çap yaparak kendilerini geliştirmek. Zaman kaybetmeden 4 sene içinde iki diploma ile mezun olmak).

Gizil işlev ise toplumsal davranışın bilinmeyen, beklenmeyen sonucudur (Şavran, 2013: 36). Gizil işlevler olumlu işlevler olabildiği gibi bozuk işlevler de olabilirler veya işlevsiz olabilirler (Birçok akademisyen ve arkadaşla tanışmak, hayata daha farklı bir pencereden bakmak, farklı alanlarda iş bulabilmek, disiplinlerarası ilişkiyi sağlayabilmek).

Kültürel norm ve değerler ile bunlara uymak için eylemde bulunan grup üyelerinin sosyal olarak belirlenmiş kapasiteleri arasında büyük bir ayrışma meydana geldiğinde anomi (sapma) meydana gelir (Merton 1968:216; Şavran, 2013:37).

SOCIOLOGY

Merton'a göre anomi, kültürel olarak belirlenmiş hedeflerle, bu hedeflere ulaşmak için toplumsal olarak belirlenmiş araçlar arasında kopma olması durumunda ortaya çıkar. Böyle durumlarda bireyler, kültürel hedeflere ulaşabilmek için toplumsal yapının engellemeye çalıştığı bazı davranış tiplerini gösterebilirler. (Şavran, 2013:37). Örneğin; derslerin ve sınavların çok fazla olması ve çakışması ile ÇAP öğrencilerinin bazı derslerde kopya çekmeleri, anomi yani sapma davranışını meydana getirmektedir.

Merton anomiyi, sapkın davranışla ilişkilendirir ve kültür ile yapı arasındaki ayrılıkların disfonksiyonel (bozuk işlevsel) bir sonuç doğurduğunu ve bunun da toplumda sapmaya yol açtığını ileri sürer (Ritzer, 2008:257). Hangi bölüme yöneleceğine dair bir belirsizlik-kararsızlık yaşamaları, yoğun ders ve sınavlardan dolayı çok strese girmeleri, stres nedeniyle sağlık sorunları yaşamaları (şiddetli baş ağrıları, uyku düzeninin bozulması, daha az uyumanın getirmiş olduğu halsizlik, sürekli yorgun olma hali, baygınlık vb.) buna örnek sayılabilir. ÇAP öğrencisinin, üniversitenin sosyal hayatından soyutlanması; okula yoğun bir şekilde vakit ayırmalarından kaynaklı olarak aileleri, akrabaları ve arkadaşları ile geçirdikleri zamanı azaltmıştır. Bu da öngörülmeyen bir sonuçtur, ancak sistem açısından bir işlev taşımaz. Fakat aile kurumu için olumsuz veya bozuk bir gizil işlev olarak kabul edilebilir. Uygulama ile kuramı bu şekilde ilişkilendirebiliriz (praksis).

**Bu çalışma Dr. Öğr. Üyesi Nazar Bal'ın "Çağdaş Sosyoloji Teorileri II" dersinde yapılmıştır.*

GERÇEKTEN ÖZEL BİR KARAKTER GEREKLİ MİDİR?

GİRİŞİMCİLİK VE İNOVASYON

Dr. Öğr. Üyesi Uju Violet ALOLA
Turizm Rehberliği Bölümü

Girişimcilik doğuştan gelir, sonradan kazanılmaz! Bu efsane, bazı insanların genetik olarak girişimci olmaya yatkın olduklarına dair yanlış inanca dayanmaktadır. Bu varsayım, birkaç yazar tarafından sorgulanmıştır. Birçok yayının ortak görüşü, hiç kimsenin girişimci olmak için doğmadığıdır aksine herkesin girişimci olma olasılığı vardır. Bir girişimcinin başarısı, yaşam deneyimi, kişisel çevre ve bireysel yaşam hedefi gibi bazı faktörlere bağlıdır. Araştırmalar, bir girişimcinin başarılı olmak için izlemesi gereken özel bir özelliğin veya düşünme biçiminin olmadığını vurgulamıştır (Obschonka ve Stuetzer, 2017; Baum ve Locke 2004; Singh 2020). Baron ve Ward (2004) ayrıca, bir girişimcinin yeni işinde başarılı olması için ayırt edici bir düşünce modeli olmadığını bulmuştur. Bu bulgu bizi, doğru şeyi, doğru zamanda ve doğru yönde yapmanın başarıya götüreceği öngörüsüne getirmektedir. Risk alma yeteneği, bir girişimci için başarı öyküsüne yol açabilmektedir. Bazılarının girişimcilerden "Kumarbaz" olarak bahsetmesine bu yüzden şaşırılmamalıdır. Bu fikir, girişimcilerin işlerinin, karşılaştıkları belirsiz olasılıklar kümesi nedeniyle daha az yapılandırılmış olması gerçeğinden türetilmiştir. Birçok girişimcinin, genellikle risk alma özelliği ile bağlantılı bir davranış olan, şaşırtıcı hedefler belirleme ve başarma konusunda esnek olmaya da ihtiyacı vardır.

Girişimciler, ya bir sorunu çözmeye çalışarak, eğilimleri gözlemleyerek ya da pazarda bir boşluk bularak fırsatlara farklı açılardan bakabilirler. Trendleri gözlemlemek, girişimciler için fırsatlar yaratır, bu fırsatlar da ekonomik/sosyal güçleri, siyasi ve düzenleyici değişiklikleri ve teknolojik gelişmeleri beraberinde getirir. Bu değişikliklerin ne zaman meydana geleceğini ve bunların nasıl takip edileceğini bilmek, girişimciler için çok önemlidir. Her ne kadar endüstriyel/iş trendlerini incelemek ilk prosedür olsa da, bir girişimcinin bulunduğu ortamda mevcut olan ve olmayana ayırt etmesi de gerekir. Örneğin, yaşlılara fayda sağlayacak bir ürün geliştirme fırsatı, yaşlanan nüfustan bir fayda sağlanacağı görüldüğü zaman ortaya çıkar. Diğer yandan firmaların bir işe yönelmeleri; üretim veya hizmet fonksiyonları için daha düşük maliyetli yabancı işgücü piyasasına açıldıklarında ve bunun sonucu olarak fırsatlar keşfettiklerinde oluşmaktadır. Bu nedenle, bir girişimcinin daha az avantajlı alanlara sapmaması için odaklanması ve önüne çıkan her fırsata atlamaması beklenmektedir.

ORMAN BANYOSU TURİZMİ

Arş. Gör. Kartal Doğukan ÇIKI
Turizm Rehberliği Bölümü

Orman banyosu ilk olarak 1982 yılında Japonya Tarım, Orman ve Balıkçılık Bakanlığı tarafından oluşturulmuştur. Temelde tıbbi faydalara odaklanan orman banyosu, Japonlar tarafından Shinrin-Yoku olarak ifade edilmektedir. Ormanların turizm gelişimi ve afet azaltma çabaları dahil olmak üzere ekolojik ve sosyolojik işlevleri vardır. Bu bağlamda, Japonların orman banyosu uygulaması, yalnızca yeni bir sağlıklı yaşam trendi haline gelmekle kalmamış, aynı zamanda derinden sürükleyici turist deneyimleri için büyük bir potansiyel haline gelmiştir. Orman ve diğer doğal ortamlara girmenin geleneksel bir yolu olarak görülen Shinrin-Yoku, şifa ve zindeliği destekler. Japonya'da "orman atmosferine girmek veya orman banyosu yapmak" olarak tanımlanan orman banyosuna olan ilgi, özellikle rahatlatma ve stresi azaltma kapasitesi nedeniyle giderek artmaktadır.

Araştırmalara göre ormanda yapılan bir yürüyüş insanı sakinleştirmekte ve sadece beş dakika sonra, stres hormonları önemli ölçüde düşmektedir. Temiz hava, egzersiz ve çevrenin bilinçli olarak algılanması, bedeni ve zihni rahatlatmaktadır. Japon kültürü ile bütünleşen orman banyosu, sadece insanların orman içinde yaptığı bir yürüyüş olmayıp yürüyüş esnasında sakin, rahat ve uyanık bir bilinç ile çevreyi algılamayı ve deneyimlemeyi içermektedir. Orman banyosu, genel olarak birkaç fayda üzerinde yoğunlaşmaktadır. Örneğin, yaşanan salgın esnasında psikolojik olarak rahatlatma sağlamış ve kentsel bir ortamdaki stresli yaşamdan doğaya doğru uzaklaşmaya olanak vermiştir.

Bazı ülkelerde ilgisi çok olan orman banyosunun, Türkiye için oldukça yeni bir uygulama olduğu söylenebilir. Türkiye'nin bir turizm merkezi olarak kullanılabilecek benzersiz bir doğaya sahip olduğu düşünüldüğünde; bu turizm türünün hafife alınamayacak bir potansiyele sahip olduğu görülmektedir. Özellikle Karadeniz kıyısındaki kırsal kesimlerde bu turizm türünün tüketicinin beğenisine sunulması, bölge halkının refah seviyesine katkı sağlayacaktır. Orman banyosu, sağlıklı bir etkinlik arayışı içinde olan bireylerin dikkatini çekecektir ancak tek başına turizm faaliyetleri açısından yeterli değildir. Orman banyosunun turizm faaliyeti kapsamında etkin kullanımı için konseptin diğer hizmetlerle desteklenmesi ihtiyacı bulunmaktadır.

SİYASİ- GÜNDEM

SÜRGÜN YA DA ZORLA YERİNDEN EDİLMEK: BİR GÖÇ ÇEŞİDİ KAVRAMSALLAŞTIRMASI

Araş. Gör. Elif ŞAHİN

Siyaset Bilimi Ve Uluslararası İlişkiler (İngilizce)

Bölümü

Günümüzün en tartışmalı kavramlarından biri olarak kabul edilebilecek sürgün kavramı, akademik çalışmalarda göç, zorunlu göç, zorunlu yer değiştirme, azınlık hakları gibi konular ile birlikte ele alınmaktadır. Bununla birlikte akademik çalışmalarda bu kavram kimlik, aidiyet, kültür, işgal, yurt, misafir toplum, ev sahibi toplum, gelenek, sosyal uyum, travma, entegrasyon gibi çeşitli konularla oldukça yakından ilgilidir. Sürgün ve zorunlu göç, devletin şiddet mekanizmalarını kullanma eyleminin bir çıktısı olarak görünmektedir.

Gerek dünyada gerekse Türkiye’de sürgün göçü geçmişi, resmîyette adı ne olursa olsun (işkan, muhacirlik, mübadele vb.) uygulamada zorunlu göç olarak yaşanmıştır. Sürgün ve zorunlu göç olguları, insanlık tarihinde hemen hemen her dönemde görülmüştür. Sürgün edilme-olma, belli bir birey veya belli bir dini-etnik mezhep azınlık grubunun, siyasi bir karar sonucu sonrasında yaşadığı yurdundan uzaklaştırılması ve başka egemen güçlere sığınmak zorunda bırakılması şeklinde tanımlanmaktadır. Sürgün kararı verilen birey veya gruplar, sahip oldukları tüm unsurları yurtlarında bırakarak sürgün edildikleri topraklarda yeni bir hayat kurma çabası içinde bulunurlar. Yaşadığı yurdu zorla terk etme durumunda bırakılan sürgün edilen kişi, esasen zorunlu bir göç ettirmeye maruz kalmış olur.

Bu noktada zorunlu göç ile sürgünün ayrıldığı nokta olarak zorunlu göç mağduru bir mülteci ciddi siyasi kısıtlamalarla karşı karşıya kalsa da, nereye ve ne zaman gideceğine ilişkin pek çok seçenek arasından seçim yapma olanağını elinde bulundurmaktadır. Seçim yapma olanağı gerek ikili gerek bölgesel antlaşmalar sonucunda veya Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK) tarafından mülteci, sığınmacı olarak tanımlandıktan sonra, sığınma veya korunma talebinde bulunma yolunu açmaktadır. Dolayısıyla, sürgün zorunlu göçten farklı olarak göç kararının kişi veya gruplar tarafından alınmaması temelinde değerlendirilmektedir. Sonuç olarak halihazırda kullanılan kavramların olup bitenleri açıklamakta zorlandığı bu alanda, terminolojik ayrıştırmayı netleştirmek daha da önemli hale gelmektedir. Hem kuramsal hem ampirik çalışmalarda neden-sonuç ilişkileri bağlamında kalıcı çözümler üretme çabası, şüphesiz ilk sırada yer alacaktır.

TURİZMİN GELİŞEN BİR YÜZÜ; SAĞLIK TURİZMİ (MEDİKAL SAĞLIK TURİZMİ)

Dr. Öğr. Üyesi Fatma ÖZÇELİK HEPER
Turizm Rehberliği Bölümü

Sağlık- Psikoloji

İnsanların bedensel ve ruhsal yönden sağlıklı olma isteklerini karşılayan iki kavram; sağlık ve turizm. Bu iki kelimenin birleşerek oluşturduğu yeni bir kavram olan sağlık turizmi, insanların başka ülkelere tedavi amacıyla seyahat etmeleri anlamına gelmektedir.

İnsanlar kendi ülkelerindeki hastanelerde uzun bekleme listeleri, yüksek maliyetler, gizlilik, kaliteli sağlık hizmeti almak ve sağlıklıla birlikte turizm faaliyetlerinden yararlanmak gibi sebeplerden dolayı başka ülkelere seyahat etmektedirler. Sağlık turizmi; medikal (tıp) turizmi, termal turizm, yaşlı ve engelli turizmi olmak üzere üçe ayrılrsa da en çok tercih edilip, turist hareketliliği yaratan türü medikal (tıp) turizmidir. Turizmi 12 aya yayan, ülkenin imajını olumlu yönde etkileyen ve katma değeri yüksek bir sektör olan medikal turizm, istihdam ve ekonomiye olumlu etkilerinden dolayı ülkemizde de kamu ve özel sektör girişimcileri tarafından fazlaca yatırımın yapıldığı yüksek gelişme potansiyeli olan bir sektördür.

2003 yılında hayata geçirilen sağlıkta dönüşüm programı ile hem yerli halkın daha kaliteli sağlık hizmeti alması, hem de sağlık turizminin gelişimi hedeflenmiştir. Bu kapsamda 2020 yılında Türkiye'nin birçok şehrinde 17 dev hastane açılmıştır; İstanbul Başakşehir Çam ve Sakura Hastanesi, Prof. Dr. Feriha Öz Acil Durum Hastanesi, Erzurum Şehir Hastanesi, Mersin Üniversitesi Onkoloji Hastanesi bunlardan birkaçıdır. Pandemi sürecinin getirmiş olduğu olumsuzluklara rağmen Uluslararası Medikal Turizm Derneği'nin yapmış olduğu çalışmalara göre Türkiye sağlık turizminde dünyada 9. sırada yer almaktadır. Türkiye'ye gelen hastaların en çok tercih ettiği tedaviler saç ekimi, göz ameliyatları, estetik ve plastik operasyonlar, diş tedavileri, obezite, tüp bebek ve kısırlık tedavileridir.

Birçok sektörü olumsuz etkileyen pandemi, sağlık sektörünü de etkilemiş; çoğu hastane pandemi hastanesine çevrilmiş, onkoloji, kardiyoloji gibi ameliyatlara hariç birçok branştaki ameliyatlara ertelenmiş, anesteziye kullanılan cihazlar Covid-19 hastaları için kullanılmış, medikal ameliyatlara neredeyse hiç yapılamamıştır. Ayrıca salgın sürecinde değişen fiyatlandırma politikaları, eksik tutundurma faaliyetleri sağlık turistlerini engelleyen bir başka etmen olmuştur. Bununla birlikte salgın sürecinde Türkiye'ye gelen sağlık turisti profili de değişmiştir. Salgın öncesinde en çok medikal turist geldiği ülkeler kategorisinde Almanya Rusya, İran, İngiltere ve Arap ülkeleri başı seçerken, salgın sürecinde en çok sağlık turisti gelen ülkeler sıralaması Arabistan, Orta Doğu ülkeleri ve Türkiye Cumhuriyetleri olarak değişmiştir.

Türkiye'nin medikal turizm açısından gelişmiş ülkeler arasında sayılması ve çok sayıda hastanenin uluslararası kalite standartlarına sahip olması güçlü yönlerini oluştururken, hastanelerde yabancı dil bilen personel eksikliği, yakın çevremizde var olan politik ve siyasi istikrarsızlıklar da zayıf yönleridir. Pandemi sürecini başarılı bir şekilde yöneterek Dünya Sağlık Örgütü'nden övgüler alan ülkemiz, yapılan yatırımlarla birlikte Tayland, Hindistan, Singapur, Malezya gibi ülkeleri de geçebilecek kapasiteye sahiptir çünkü bu ülkeler birçok salgın hastalığın ilk çıktığı yer olan uzak doğudadır ve bu bağlamda dezavantajlı ülkeler kategorisindedirler.

Türkiye'nin, başta Almanya olmak üzere medikal turizm açısından büyük bir potansiyel pazarı oluşturan Batı Avrupa'ya yakın olması, buralarda yaşayan çifte vatandaşlar, bu ülkelerde bazı hastalıkların sigorta kapsamında olmaması ve uzun bekleme süreleri tercih edilmesinde önemli bir etkidir. Türkiye 2023 yılı için hedeflediği 2,5 milyar dolar sağlık turizmi gelirinden 25-30 milyar dolar seviyesine ve ilk 10'dan ilk 5'e yükselmeyi hedeflenmektedir. Bu hedeflere ulaşmak için sağlık fuarlarına katılmak, internet tanıtımlarını önemsemek ve medikal turizmde hizmet veren sağlık kuruluşlarının mutlaka akreditasyon almalarını sağlamak gerekmektedir.

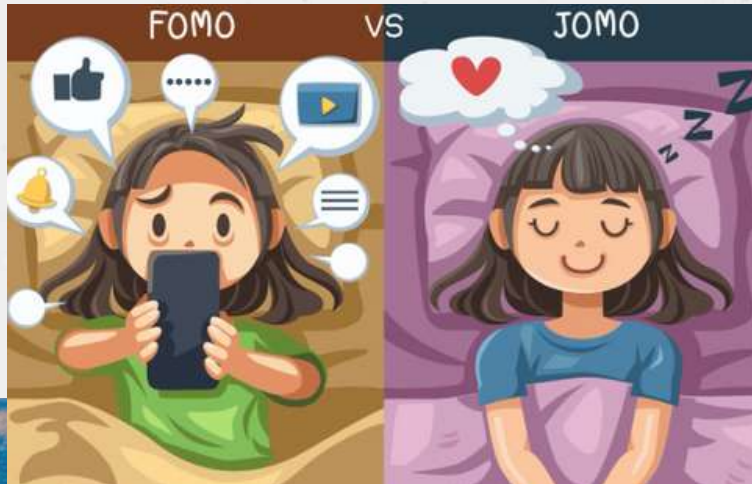

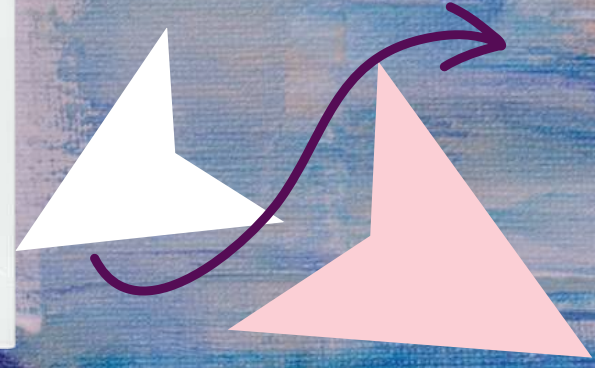
TARAFINI SEÇ: FOMO & JOMO

DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖZNR ÇETİNKAYA
TURİZM REHBERLİĞİ BÖLÜMÜ

FOMO ve JOMO, sosyal bilim araştırmalarında, günlük tartışmalarda karşılaşılan popöler kavramlardır. FOMO 'Fear of Missing Out', Türkçeye 'Bir şeyleri kaçıрма korkusu' olarak; JOMO 'Joy of Missing Out' ise tam tersi anlamıyla 'Bir şeyleri kaçıрма keyfi' olarak çevriliyor. Daha çok internetin sosyal akışını takip etmekle ilişkilendirilen bu kavramlar, turizm alanında, pazarlama gibi alanlarda da araştırmalara dahil ediliyor. Sosyal medya uygulamalarının sayısının artması, kullanım süresinin artması, internet kullanıcılarının her şeyi yakalama korkusu yaşamasına neden oluyor. Bu yoğun internet akışı kimileri için o kadar yorucu ki "Anı Yaşa" mottosuyla bu akıştan bilerek uzak durmak isteyebiliyorlar.

Turizm alanında kavramların karşılıklarına bakacak olursak, sınırlı süredeki tatillerinde turistlerin her aktiviteyi denemek istemesi, her anı kaydetmesi, paylaşması, bölgedeki bütün müze, ören yerlerini görme istekleri FOMO kapsamında ele alınabilir. Bunun karşıtı olarak JOMO konseptinde tatil yapmak isteyenler yalnızca yaptıkları aktivitenin tadını çıkarmak, diğer deyişle daha derin deneyimler yaşamak istiyorlar. Tüketim alanına bakıldığında moda olan tüm kıyafet, aksesuar ve malzemelerin takip edilmesi, satın alınmaya çalışılması FOMO, tüketicilerin bir şeyleri yakalama korkusu, stresi olmadan alışveriş yapmaları JOMO konseptinde ele alınabilir. Pazarlama alanında şirketlerin yaptığı kısa süreli indirimler, anlık kampanyalar kişileri bu indirimlerden yararlanamama korkusuyla alışveriş yapmaya itebiliyor.

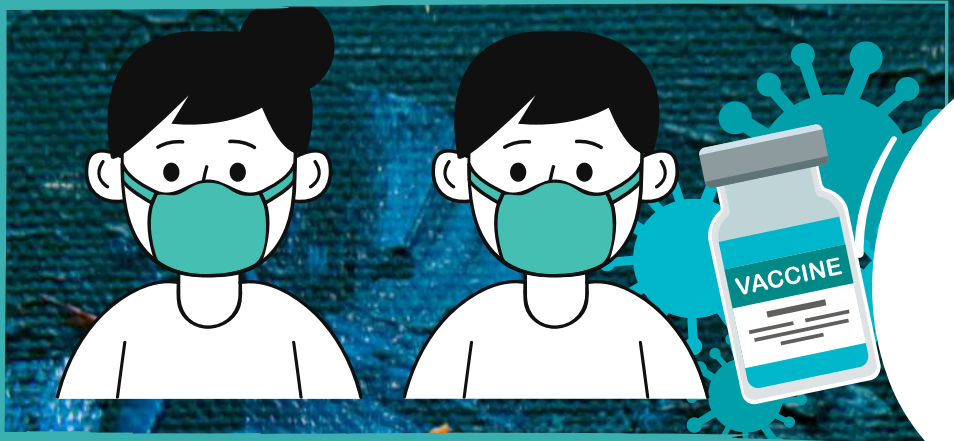

FOMO kavramı sosyal medya ve tüketim alışkanlıkları haricinde farklı alanlarda daha tehlikeli biçimlerde kendini gösterebiliyor. Örneğin FOMO hisseden birey, yakınındaki arkadaşları ve yakınları farklı yatırım tercihleri, kariyer seçimleri yaptığında kendisinin hiç ilgisi olmasa dahi bu alanlarda aynı seçimleri yapmaz ise kayıp yaşayabileceğinden, geride kalabileceğinden çekiniyor. FOMO nedeniyle yaşanan kaygı ve stres bozuklukları ileri düzeyde depresyona veya fiziksel sağlık sorunlarına neden olabiliyor. Bir şeyleri kaçırma korkusuyla sürekli sosyal medyada olan kişilerin sosyal medya bağımlılığına yatkın olabileceği, bu bağımlılık nedeniyle okul, iş gibi günlük sorumluluklarını aksatabilecekleri, aile ve arkadaş ilişkilerinin zarar görebileceği üzerinde duruluyor. Bunun haricinde araba kullanırken, yemek yaparken, ütü yaparken sosyal medyayı kontrol etme kaygısıyla tehlikeli durumlar yaşanabiliyor. Ancak diğer taraftan eğer makul düzeyde FOMO hissedilirse, bu durumun yarar sağlayabileceği de belirtiliyor. FOMO, bireyleri harekete geçirip etkinliklere, eğitimlere yönlendirebilir. Bu noktada otokontrol ve psikolojik iyi oluş durumunun önemi belirleyicidir.

Michael Leunig'in 2017 yılında yazdığı JOMO şiiriyle FOMO'yu alt edebilmek dileğiyle...

SOSYO- GÜNDEM

Covid 19 Sonrası Turistik Tercihlerdeki Değişiklik

Dr. Öğr. Üyesi Ramazan İNAN
Turizm Rehberliği Bölümü

Dünyanın tamamını kısa bir süre içinde etkisi altına alan Koronavirüs salgını 2019'un aralık ayında Çin'in Wuhan şehrinde ilk olarak karşımıza çıkmıştır. Daha önce yaşanan küresel salgınlar incelendiğinde (Kara Ölüm, Veba, İspanyol Gribi, Sars), Koronavirüs diğer salgınlara nazaran olağanüstü bir hızda yayılmıştır. Bilimsel, toplumsal ve ekonomik yönden böyle bir salgına hazırlıklı olmayan dünyanın tamamını kısa bir süre içerisinde etkisi altına almıştır. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) 11 Mart 2020 tarihinde Koronavirüsü Covid-19 olarak tanımlamış ve küresel salgın (pandemi) olarak ilan etmesinden sonra tüm ülkeler salgınla mücadele kapsamında ilk olarak seyahat kısıtlamaları, ülkeye giriş-çıkışın durdurulması ve sokağa çıkma yasağı gibi kati önlemler almaya başlamıştır. Pandemi sonrası normal yaşama dönmek için bu önlemler aşılama, maske kullanımı ve sosyal mesafe kuralları gibi uygulamalarla yumuşamaya başlamıştır.

Turizm; sağlık, spor, kültür, din, iş vb. motivasyonlarla gezmek, eğlence, dinlenme amacıyla seyahat etmek olarak ifade edilmektedir. Bu tanımdan anlaşıldığı üzere, Covid-19'dan en çok etkilenen sektörlerin başında turizm sektörü gelmektedir. Ayrıca turizm; konaklama, rehberlik, yeme-içme işletmeleri, ulaştırma gibi onlarca sektörle doğrudan ve dolaylı olarak ilişki içerisinde olduğundan, turizm sektörünün karşılaştığı problemlerden bu sektörlerde yoğun bir şekilde etkilenmektedir.

Turizm sektörü çok kırılgan bir yapıda olmasından dolayı yaşanan olumlu ya da olumsuz durumlardan çok çabuk etkilenmektedir. Salgınlar, terör saldırıları, doğal afetler, ekonomik ve politikada yaşanan istikrarsızlıklar ve siyasi olaylar vb. krizlerde turizmde oluşan talep değişikliği göstermektedir. Covid-19 virüsünün çok hızlı ve kolay bir şekilde insanlara bulaşması ve kamuya açık alanlarda virüsün yayılma potansiyelinin yüksek olması nedeniyle turizm faaliyetinin tüm hizmetlerine ters düşmektedir. Bunun nedeni gerekli önlemler alınmadığı takdirde turizmin sunduğu hizmetlerin virüsün daha kolay yayılmasına sebebiyet verebilecek olmasıdır. Bu açıdan Covid-19 ve turizm arasında doğrudan bir etkileşim söz konusudur. Bir diğer etkileşim ise, pandeminin insanları ekonomik yönden etkilemesi ve turizme bütçe ayırmakta zorlanmasıdır. Çünkü bireyler öncelikle fiziksel ve güvenlik ihtiyaçlarını karşılamaya yönelmekte ve turizm talebini ertelemekte veya yön değiştirmektedirler. Yapılan araştırmalarda, ileri dönemlerde insanların salgına yönelik endişelerin devam edeceği, ekonomik ve finansal desteklere rağmen turizm sektörünün normale dönme ihtimalinin zaman alacağı belirlenmiştir.

Covid-19 salgını bireylerin tüketici davranışlarını da etkilemiştir. Kalabalık ortamlardan uzak durma ve pandemi sonrasında hayatımıza giren sosyal mesafe duyarlılığı nedeniyle kitle turizminde düşüşler beklenmektedir. Kitle turizmi, genellikle yaz aylarında yapılan, turistin konakladığı yer dışına hiç çıkmadığı, bölgedeki diğer turistik yerleri ziyaret etmediği, yer halkın ürettiği ürünlerden alışveriş yapmadığı dolayısıyla otel dışında hiçbir harcama yapmadığı bir tatil anlayışını kapsamaktadır. Kitle turizm faaliyetlerinin çok fazla olduğu ülkemizde ilk etapta Covid-19'un etkisi negatif gibi görünse de uzun vadede avantaja dönüşmesi beklenmektedir. Covid-19'un turizm üzerindeki etkileri ülkemizde doğru şekilde analiz edilip pandemi sonrası yeni normale doğru şekilde evrilirse Covid-19 krizinin sunduğu bazı fırsatlar da değerlendirilebilir. Pandemi öncesi kitle turizminin bireysel turizme göre çok daha fazla olduğu ülkemiz; dünyada turist gelen ülkeler sıralamasında ilk on içerisinde yer almasına rağmen turizm gelirleri listesinde ilk onda yer alamamıştır. Bu durumunun, pandemi sonrasında bireysel turların artmasıyla istenilen seviyeye ulaşılması ve listedeki yerimizin değişmesi öngörülmektedir.

Turist tüketicilerin, kitlesellikten uzak durma gayreti ve daha bireysel butik tatillere eğilimlerinin artacağı öngörülmekte ve bu durumun da turistin ortalama harcamasını yükseltmesi ve turizm gelirini artırıcı etkisi olacağı düşünülmektedir. Kalabalık ortamlardan uzak durma ve insanlarda oluşan sosyal mesafe duyarlılığı nedeniyle gruplar halinde organize edilen grup turlarına nazaran, daha pahalı olan private turlara eğilimde artış beklenmektedir. Bu durum, bireylerin ekonomik refah seviyeleri ve turizm faaliyetlerine ayıracakları gelir, maliyet değişiklikleri, sağlık risklerindeki algının değişimi ve pandeminin etkilemesi sonucunda insanların değişen tüketim kapasitelerinin dahil olduğu birçok değişkenden etkilenmektedir.

CİTTASLOW

Eslem ATAYLAR

Turizm Rehberliği Bölümü Öğrencisi

Tarihi kent alanları ve yapılar, kentlerin kimliklerini oluşturdukları için önemli bir unsurdur ve toplumların kültürünün taşınabildiği ve yaşatıldığı yerler olarak kabul edilir. Sürdürülebilir kent ise değişmeyi ve yenilenmeyi sosyo-ekonomik çıkarların çevre ile uyumlu hale getirilmesiyle sağlar. Bu düzenlemeler kapsamında bize en çok yardımcı olan "Cittaslow" hareketidir.

Cittaslow hareketi, doğal ve yerel bölgenin korunmasını amaçlar. Cittaslow şehirler ise, gelişen ve değişen dünyanın içinde kimliğini korumayı başaran şehirlerdir. Cittaslow kelimesi, İtalyanca Citta (Şehir) ve İngilizce'de Slow (Yavaş) kelimelerinin birleşmesiyle oluşturulmuştur. Türkçe'de genellikle sakin şehir olarak adlandırılır. Kimliğini ve özelliklerini muhafaza ederek dünya şehirlerinin katıldığı uluslararası bir birliktir. Cittaslow hareketinin temeline indiğimizde, Slow Food hareketinden esinlendiğini anlayabiliriz.

Bu hareket, 1999 yılında Greve in Chianti'nin eski belediye başkanı Paolo Saturnini sayesinde ortaya çıkmıştır. Paolo Saturnini bunu kentlerin kendilerini değerlendirmeleri ve yaşam kalitelerini artırmak için ulusal boyuta taşımıştır. Günümüzde 28 ülkede 182 üyeye yayılan Cittaslow hareketinin amacı Slow Food hareketini kentsel boyuta taşımaktır. Cittaslow hareketinin sembolü üzerinde kenti taşıyan bir salyangozdur. Türkiye'de, 2009 yılında ilk olarak İzmir Seferihisar Belediyesi'nin bu harekete katılmasıyla Cittaslow tanınmıştır.

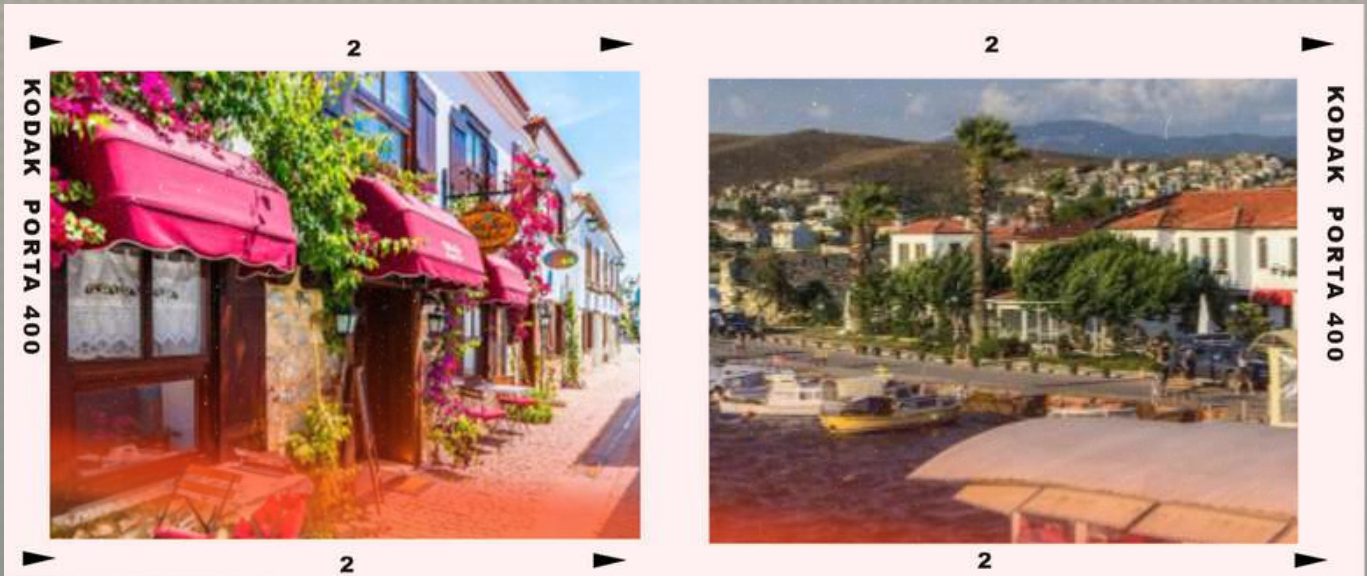
Ülkemizde cittaslow kriterlerine uyan farklı bölgelerde 18 kent varken İtalya en fazla yavaş kent barındıran ülkedir. Cittaslow Türkiye şehirleri; Ahlat, Akyaka, Eğirdir, Gerze, Gökçeada, Göğnük, Güdül, Halfeti, Köyceğiz, Mudurnu, Perşembe, Seferihisar, Şavşat, Taraklı, Uzundere, Vize, Yalvaç ve Yenipazar, Güdül olarak bilinir.

Peki bir şehrin “Cittaslow” olabilmesi için gerekli olan kriterler nelerdir?

Cittaslow kriterleri, bir kentin Cittaslow birliğine üye olabilmesi için düzenlenen bir listedir. Bu liste;

- çevre politikaları
- altyapı politikaları
- kentsel yaşam kalitesi politikaları
- tarım, turizm, esnaf ve sanatkârlara dair politikalar
- misafirperverlik, farkındalık ve eğitim için planlar
- sosyal uyum
- ortaklıklar

başlıkları altında hazırlanmış olup 71 kriterden oluşmaktadır. Üyelik için başvuru yapan kentin 50 bin nüfusun altında olması gerekmektedir ve bu kriterler üzerinden yapılacak puanlamayla birlikte en az 50 puan almış olması gerekmektedir.

Arş. Gör. Ahmet Mecid VERGÜL
Turizm Rehberliği Bölümü

SOSYALLEŞME ZAMANI

Sizlere, Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından gençlere özel olarak oluşturulmuş bir platformdan bahsedeceğim. “Genç Ne Sever” projesi 18-30 yaş arasındaki gençlere kültürel, sportif ve sanatsal faaliyetlere katılma imkânı sunuyor. Sinema, tiyatro, konser, festival biletleri, hediye çekleri, spor müsabakaları biletleri, gençlere çekiliş yoluyla hediye olarak verilebiliyor.

Sizlere, Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından gençlere özel olarak oluşturulmuş bir platformdan bahsedeceğim. “Genç Ne Sever” projesi 18-30 yaş arasındaki gençlere kültürel, sportif ve sanatsal faaliyetlere katılma imkânı sunuyor. Sinema, tiyatro, konser, festival biletleri, hediye çekleri, spor müsabakaları biletleri, gençlere çekiliş yoluyla hediye olarak verilebiliyor.

Ayrıca bu proje kapsamında yaz mevsimine özel bir kampanya oluşturuldu. 18-25 arasındaki bütün gençler, 1 Temmuz-1 Ekim tarihleri arasında 300'den fazla müzeyi ücretsiz olarak gezebileceklerdir. Bu fırsata erişmek için yapılması gereken çok basit birkaç adım mevcut. <https://muzekartgns.com/> web adresine giderek kayıt formunu doldurmanız ve mobil uygulamayı indirip gerekli ayarları yapmanız yeterli. Bu aşamaları gerçekleştirdiğinizde dijital müze kartınız kullanıma hazır hale gelmiş oluyor. Anlaşmalı olan müzelere giriş yaparken barkodu okutarak müzeye ücretsiz giriş yapabilirsiniz. Dijital müze kartınız ile aynı müzeye 2 defa giriş yapma hakkınız bulunuyor.

Dijital müzekart hakkında daha detaylı bilgi ve kayıt için muzekartgns.com adresini ziyaret etmeyi unutmayınız.

ETKİNLİK İSTANBUL

SosyoCom ailesi olarak bu ayki sayımızda sizler için ziyaret edilebilecek bir yer olarak Yerebatan Sarnıcı'nı seçtik.

Arş. Gör. Ahmet Mecid VERGÜL
Turizm Rehberliği Bölümü

YENİLENEN YÜZÜYLE YEREBATAN SARAYI

İstanbul'un simge yapılarını düşündüğümüzde aklımıza gelen ilk yerlerden birisi Sultanahmet Meydanı'nda yer alan Yerebatan Sarayı'dır. Saray, aynı meydanda bulunan Ayasofya ve Sultanahmet Camileri, Topkapı Sarayı ve Hipodrom ile birlikte eski başkent'in idari merkezinde bulunuyordu. Günümüzde "saray" olarak adlandırdığımız yapının orijinal işlevi başkent açısından hayati bir önem taşıyordu. Çünkü bu yapı bir sarnıç olarak inşa edilmişti.

Sarnıçlar antik dönemde bir şehrin kurulabilmesi için olmazsa olmaz unsurlardan biriydi. Siyasi krizlerle boğuşan Roma İmparatoru Constantine dördüncü yüzyılın ilk yarısında Roma Devleti'nin başkentini Roma şehrinden Byzantium'a (İstanbul) taşımaya karar verdi. Yalnızca birkaç yıl içinde bugünkü Sultanahmet Meydanı veya Hipodrom denilen yarımadada, saray ve kamu binaları inşa edilmeye başlandı. Ardından devletin başkenti Avrupa kıtasının en doğu noktasına taşınmış oldu. Başkent'in Byzantium'a taşınması (yeni adıyla Constantinopolis) hem nüfusun hızla artmasına neden oldu hem de zaten her zaman bir sorun olmuş olan temiz suya erişim için çözüm bulma arayışını ortaya çıkardı.

Su sorunu çözmek için Romalılar onlarca kilometre ötedeki Belgrad Ormanları'na uzanan bir taşıma hattı kurarak şehre temiz suyu getirdiler. Unkapanı Köprüsü olarak bildiğimiz Bozdoğan Valens Kemerini takip eden hat yarımada farklı zamanlarda inşa edilen sarnıçlara uzanıyor ve temiz su yapılar da depolanıyordu. Altıncı yüzyılda inşa edilen Yerebatan Sarnıcı da yaklaşık 100.000 metreküplük depolama kapasitesi ile bu sistemdeki en önemli sarnıçlardan biriydi.

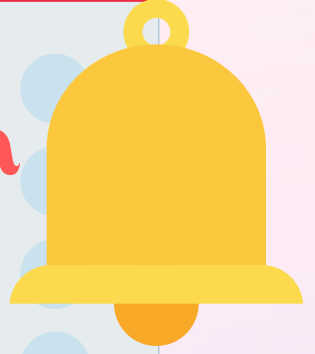
Günümüzde İstanbul Büyükşehir Belediyesi himayesinde bulunan Yerebatan Sarayı, yapılan restorasyon çalışmasının tamamlanmasıyla kapılarını yeniden ziyaretçilere açtı. Ziyaretçiler için yeniden tasarlanan yürüyüş platformları farklı bir turistik deneyim yaşanmasını mümkün kılıyor. Daha önce ziyaret ettiyseniz bile ikinci bir ziyareti hak ettiğini söylemek mümkün.

Bu ayki etkinliklerin başlıcalarını sizler için İstanbul'da Eylül köşemizde derledik. Detaylara erişmek için <https://kultur.istanbul/> ve <https://kultursanat.istanbul/> adreslerini ziyaret edebilirsiniz.

Arş. Gör. Ahmet Mecid VERGÜL
Turizm Rehberliği Bölümü

İstanbul'da Eylül..

Etkinlik Türü	Etkinlik Adı	Tarih	Mekan
Konser	Halsey	03.09.2022	KüçükÇiftlik Park
Konser	An Epic Symphony & Cem Adrian	17.09.2022	Harbiye Cemil Topuzlu Açık Hava Sahnesi
Konser	An Epic Symphony & Selami Şahin	23.09.2022	Harbiye Cemil Topuzlu Açık Hava Sahnesi
Konser	An Epic Symphony & Fatma Turgut	24.09.2022	Harbiye Cemil Topuzlu Açık Hava Sahnesi
Konser	Sofi Tukker	30.09.2022	KüçükÇiftlik Park
Tiyatro	Bir Delinin Hatıra Defteri	16.09.2022	Selamiçeşme Özgürlük Parkı AMfi Tiyatro
Tiyatro	Bir Delinin Hatıra Defteri	30.09.2022	Bostancı Gösteri Merkezi
Tiyatro	Amadeus	21 ve 22 Eylül	Zorlu PSM
Gösteri	TolgShow	21.09.2022	Harbiye Cemil Topuzlu Açık Hava Tiyatrosu
Tiyatro	Acting	15.09.2022	Selamiçeşme Özgürlük Parkı AMfi Tiyatro
Tiyatro	Hu	02.09.2022	Selamiçeşme Özgürlük Parkı AMfi Tiyatro
Tiyatro	Aydınlıkevler	14-15-21 Eylül	UNIQ İstanbul

Yeni Bir Soğuk İçecek Trendi: *Bubble Tea*

Arş. Gör. Dilek EROL

Yeni Medya ve İletişim Bölümü

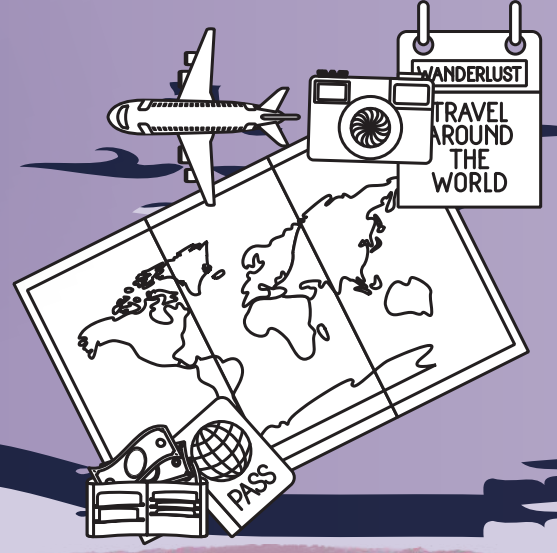
Özellikle yaz aylarında smoothieler, milkshakeler ve türlü türlü aromalı soğuk içecekler ferahlık ve lezzet arayan herkesin ilgisini çekiyor. Son yıllarda Türkiye’de bu içeceklere bir yenisi daha eklendi. Özellikle gençler arasında gittikçe popülerleşen bu içecek bir Asya lezzeti: Bubble Tea. Türkiye’de inci çayı, boba çayı ya da baloncuklu çay olarak da bilinen bu çayın ana malzemesini çay ve süt oluşturuyor. Bubble tea 1980’li yıllarda Tayvan’da ortaya çıkıp dünyaya yayılan lezzetli bir içecek olarak karşımıza çıkıyor. İçinde tapyoka (tapioka) denen tatlı, sakızimsı baloncuklar bulunuyor.

Tapyoka, Güney Afrika kökenli olan Manihot esculenta bitkisinin kökünden elde edilen glutensiz ve hemen hemen proteinsiz nişastanın suyla karıştırılıp hamur haline getirildikten sonra makine yardımıyla şekillendirilmesiyle elde ediliyor. Tapyoka incileri daha sonra çeşitli aromalarda bekletilerek tatlandırılıyor. Süt, siyah ya da yeşil çay ile hazırlanan bubble tea buzlu olarak tüketiliyor. Tapyoka incileri yanı sıra içine meyve parçaları, şuruplar, şeker veya bal eklenerek lezzetleri çeşitlendiriliyor. Kalın bir pipet yardımıyla içilen çayla birlikte aromalı tapyoka incileri de çekilerek farklı bir deneyim sunuyor. Gençler arasında hızla ilk tercih edilen içecekler listesindeki yerini almasına bakarak ilerleyen yıllarda çok daha popüler olup hemen her yerde karşımıza çıkacak bir içecek olacağını öngörebiliriz.

Bu trendi yakalayıp farklı bir deneyim yaşamak, rengarenk görüntüsü ve farklı aromalarıyla bu lezzeti tatmak isteyenler için İstanbul’da gidilecek başlıca mekanları şöyle sıralayabiliriz: Poppin’ Bubble Tea & Coffee/Moda, Fine Stop/Nişantaşı, Melez Tea/Sarıyer, Dem Moda/Kadıköy, Monster Teashop/Beşiktaş, Tea Taste/Beşiktaş.

ERASMUS + GÜNÜNGÜ

Asel Tuğçe DURMUŞ

Turizm Rehberliği Bölümü Öğrencisi

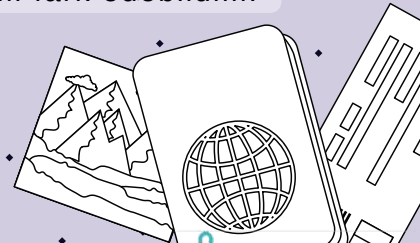
Vincent Pol University - Tourism and Hospitality Management

Merhabalar,

İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Turizm Rehberliği bölümü öğrencisi olarak Erasmus Öğrenim Hareketliliği kapsamında bahar dönemini Polonya'nın Lublin kentinde geçirdim. Erasmus, eğitimim ve sosyal hayatım açısından bakıldığı zaman, yeni kültürlerle ve insanlarla tanışmak, yeniliklere açık olmak ve büyük anlamda birçok ülkeyi keşfedebilmek imkanları sunduğu için bana çok şey kattı.

Polonya söylendiği gibi gerçekten de öğrencilerle dolu bir ülke. Konum olarak ülkelere geçişte kolaylık sağlıyor ve diğer ülkelere kıyasla daha ekonomik bir ülke olması öğrenciler için büyük bir olanak. İtiraf etmem gerekirse ilk günler çok zordu, fazlasıyla zorlandığım anlar oldu ama şimdi o zor anlar sayesinde kendime olan inancım arttı, yapabileceklerimi fark edebildim.

Erasmus kapsamında toplam 14 ülke gezdim ve unutamayacağım çok güzel anılar biriktirdim. Öğrencilik hayatımı güzelleştiren ve geliştiren bir süreçti. Kısacası benim için Erasmus kendimi yeniden tanımak oldu. Birçok çok kültür ve insan tanımak ve dünyanın birçok yerinden arkadaş edinmek bu süreçte beni en çok mutlu eden şeylerdendi.

Erasmus benim için sadece bir eğitim ve öğrenim süreci değil aynı zamanda bir hayat tecrübesi ve gerçekleştirmek istediğim bir hayaldi. Tek başıma hiç bilmediğim bir yerde yaşamak, sorumluluklar almak... Başta korku ve heyecan hissederken dönüp baktığımda heyecanın yanında sadece "iyi ki" dediğim hatıralar, duygular aldı yerini.

Her öğrencinin bir kez olsun Erasmus hareketliliklerine katılması, bu deneyimleri yaşaması gerektiğini düşünüyorum. Umarım isteyen herkes kendine güvenerek, yapabileceğine inanarak ve kendine şans vererek bundan yararlanabilir.

Tüm İstanbul Gelişim Üniversitesi Erasmus ofisine, bölüm koordinatörümüz Öznur Hocaya ve emeği geçen tüm hocalarıma teşekkür ederim.

AKADEMİK YAŞAMA DAİR

YAYINLARIMIZ

- Dr. Öğr. Üyesi Edmund Ntom Udemba'nın "Policy insight from renewable energy, foreign direct investment (FDI), and urbanization towards climate goal: insight from Indonesia" başlıklı makalesi **Environmental Science and Pollution Research**'de yayımlandı.
- Dr. Öğr. Üyesi Andrew Adewale Alola'nın "The asymmetric nexus of entrepreneurship and environmental quality in a developing economy" başlıklı makalesi **International Journal of Environmental Science and Technology**'de yayımlandı.
- Dr. Öğr. Üyesi Festus Victor Bekun'un "Environmental consequences of foreign direct investment influx and conventional energy consumption: evidence from dynamic ARDL simulation for Turkey" başlıklı makalesi **Environmental Science and Pollution Research**'de yayımlandı.
- Dr. Öğr. Üyesi Festus Victor Bekun'un "Towards a clean production by exploring the nexus between agricultural ecosystem and environmental degradation using novel dynamic ARDL simulations approach" başlıklı makalesi **Environmental Science and Pollution Research**'de yayımlandı.
- Dr. Öğr. Üyesi Festus Victor Bekun'un "Toward the Fourth Industrial Revolution among E7 Economies: Assessment of the Combined Impact of Institutional Quality, Bank Funding, and Foreign Direct Investment" başlıklı makalesi **Evaluation Review**'da yayımlandı.
- Dr. Öğr. Üyesi Festus Victor Bekun'un "External Financing for Inclusive Growth in Lower - Middle Income West African Countries: Foreign Direct Investment versus Official Development Assistance" başlıklı makalesi **International Journal of Public Administration**'da yayımlandı.
- Dr. Öğr. Üyesi Gizem Uzuner'in "Evaluation of ecological security for the Association of Southeast Asian Nations-5 countries: new evidence from the RALS unit root test" başlıklı makalesi **Environmental and Ecological Statistics**'de yayımlandı.
- Dr. Öğr. Üyesi İdris Lika'nın "Nested Nationalism: Making and Unmaking Nations in the Soviet Caucasus" başlıklı makalesi **The Journal of Nationalism and Ethnicity**'de yayımlandı.

ARAMIZDAN AYRILANLAR

- Fakültemiz Psikoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Özden Şükran ÜNERİ görevinden ayrıldı.
- Fakültemiz Psikoloji (İngilizce) Bölümü Araştırma Görevlisi Merve KELEŞ görevinden ayrıldı.

ATAMA ve YÜKSELME

- Dr. Gülşen FİLAZOĞLU ÇOKLUK Psikoloji Bölümüne atandı.

- Dr. Burcu Savaş ÇELİK Uluslararası Ticaret ve İşletmecilik Bölümüne atandı.
- Dr. Şükran KAHVECİ Uluslararası Ticaret ve Finansman (İngilizce) Bölümüne atandı.

KÜNYE

İKTİSADİ İDARİ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ

İİSBF Dekanı

Prof. Dr. Kenan AYDIN

İİSBF Dekan Yardımcısı

Doç. Dr. Nezire Gamze ILICAK

Dr. Öğr. Üyesi Emrah DOĞAN

Koordinatör

Arş. Gör. Demet TAÇ

İçerik Editörü

Bölüm Başkanı

Doç. Dr. SERDAR ÇÖP

Bölüm Başkan Yardımcısı

Fatma ÖZÇELİK HEPER

Arş. Gör. Ahmet Mecid VERGÜL

Çeviri Koordinatörü

Dr. Öğr. Üyesi Tuğba AKMAN KAPLAN

Dr. Öğr. Üyesi Dilbar GULİYEVA

Arş. Gör. Dilek EROL

Arş. Gör. Remzi SOYTÜRK

Grafik Tasarım

Arş. Gör. Demet TAÇ

Arş. Gör. Ece DEMİRKAPU

Arş. Gör. Eslem BÜYÜKARSLAN

Redaksiyon

Arş. Gör. Çağlar KARAKURT

Arş. Gör. Merve TOSUN

SosyoCom